

Röda Korsets roll i ungdomars fritid

En undersökning om åländska ungdomars fritidsbehov och -
intressen

Louise Dahl

Examensarbete för samhällspedagog (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för Medborgaraktivitet och ungdomsarbete

Åbo 2017

EXAMENSARBETE

Författare: Louise Dahl

Utbildning och ort: Medborgaraktivitet och ungdomsarbete i Åbo

Handledare: Carolina Silin

Titel: Röda Korsets roll i ungdomars fritid - En undersökning om ungdomars fritidsbehov och intressen

---

Datum: 8.11.2017

Sidantal: 34

Bilagor: 1

Abstrakt

Detta examensarbete är en undersökning om åländska ungdomars fritidsbehov och -intressen. I undersökningen deltog högstadieelever i årskurs 7-9 i Godby högstadieskola samt högstadieelever i åldern 15-16 år i årskurs 9 i Strandnäs högstadieskola.

Finlands Röda Kors har utvecklat en strategi för sin ungdomsverksamhet åren 2014-2020. Ett av målen är att öka antalet unga frivilligarbetare och att en ny generation hjälpare ska växa fram inom organisationen. Inom Ålands distrikt ville man få reda på om det finns ungdomar med intresse för att vara med i Röda Korsets verksamhet samt göra en kartläggning över var på Åland dessa ungdomar finns, detta är således målet med examensarbetet.

Syftet är att ge min uppdragsgivare, Röda Korset Ålands distrikt, en uppfattning om i vilka kommuner det kan göra en extra stor insats och försöka hitta samt fånga upp de ungdomar som är intresserade av att ta del av Röda Korset och dess arbete.

Som metod för undersökningen valde jag att göra en kvantitativ enkät. Respondenterna i undersökningen var åländska högstadieelever i åldern 13-17 år och totalt 215 ungdomar deltog i enkätundersökningen.

Språk: svenska

Nyckelord: ungdomar, Röda Korset, fritid, behov, motivation, frivilligarbete

---

BACHELOR'S THESIS

Author: Louise Dahl

Degree Programme: Degree Programme in Community Education

Supervisor: Carolina Silin

Title: The Red Cross' part in young people's leisure - A research about Ålandic young people's leisure needs and interests

---

Date: 8.11.2017

Number of pages: 34

Appendices: 1

Abstract

This thesis is a research about Ålandic young people's leisure needs and interests. The participants in the research were school students in 7th to 9th grade in Godby högstadieskola and school students in 9th grade in Strandnäs högstadieskola.

The Finnish Red Cross have developed a strategy for their youth activities within the years of 2014-2020. One of their goal is to increase the amount of young volunteers and that a new generation of helpers will develop within the organization. The Åland district of the Finnish Red Cross wanted to find out if there are young people with an interest to participate in the Red Cross activities and also to make a survey of where on Åland these people live. This is the goal of this thesis.

The purpose is to give the Red Cross Åland district an idea of in what counties they should make an effort to try to find the young people who in this research has shown interest in being a part of the Red Cross activities and their work.

As method for my research I chose to use a quantitative questionnaire survey. The respondents of the research were Ålandic school students aged 13-17 years and a total of 215 people participated in the survey.

Language: Swedish

Key words: adolescents, Red Cross, leisure, needs, motivation, voluntary work

---

Innehållsförteckning

Bilaga - Enkät.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1 Inledning.....	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Syfte och problemformulering.....	1
1.3 Disposition och avgränsningar	1
2 Om organisationen	2
2.1 Röda Korset	3
2.2 Finlands Röda Kors och Röda Korset på Åland	3
2.3 Röda Korsets grundprinciper	5
3 Teoretiska utgångspunkter	6
3.1 Fritid.....	6
3.2 Delaktighet och frivilligarbete.....	7
3.3 Behov och motivation.....	8
3.4 Tidigare forskning.....	10
4 Metoder och tillvägagångssätt	10
4.1 Val av metod för datainsamling.....	11
4.1.1 Kvantitativ enkätundersökning	12
4.1.2 Respondenter.....	13
4.1.3 Pilotstudie.....	13
5 Resultat	14
6 Diskussion.....	31
7 Avslutning	32
Källförteckning	33

Tabellförteckning

Tabell 1. Könstillhörighet bland respondenterna.....	14
Tabell 2. Hemkommuner bland respondenterna	15
Tabell 3. Fritidsaktiviteter bland respondenterna	16
Tabell 4. Fritisaktiviteter bland tjejerna.....	17
Tabell 5. Fritidsaktiviteter bland killarna	18
Tabell 6. Ordnande fritidsaktiviteter per vecka.....	19
Tabell 7. Ordnande fritidsaktiviteter per vecka bland tjejerna	20
Tabell 8. Ordnade fritidsaktiviteter per vecka bland killarna	21
Tabell 9. Hur mycket det finns att göra på fritiden enligt respondenterna	22
Tabell 10. Hur mycket det finns att göra på fritiden enligt tjejerna.....	23
Tabell 11. Hur mycket det finns att göra på fritiden enligt killarna.....	24
Tabell 12. Påståenden om fritidsaktiviteter	25
Tabell 13. Påståenden om vad som är viktigt enligt respondenterna.....	27

Tabell 14. Påståenden om vad som är viktigt enligt tjejerna.....	28
Tabell 15. Påståenden om vad som är viktigt enligt killarna.....	29
Tabell 16. Antal respondenter per kommun med intresse för Röda Korset.....	30

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Under våren 2015 gjorde jag min praktik på Röda Korset Ålands distrikt. Under praktiken fick jag sätta mig in särskilt i Röda Korsets ungdomsarbete. Finlands Röda Kors har en strategi för sin ungdomsverksamhet och den grundläggande uppgiften för ungdomsverksamheten i Finlands Röda Kors är att nå, stöda och hjälpa unga i behov av stöd, främja jämställdhet, ungdomarnas välmående och hjälpberedskap samt fostra en ny generation av hjälpare. Röda Korsets ungdomsverksamhet skapar ett likvärdigt samhälle och tar kraftigt ställning för humanitet. (Aaltonen, Andersson, & Lassy-Mäntyvaara, 2014, s. 8)

Mellan år 2014-2020 är ett av målen inom strategin för ungdomsverksamheten att antalet frivilligarbetande ungdomar inom organisationen ska öka (Aaltonen, Andersson, & Lassy-Mäntyvaara, 2014) och baserat på det valde jag att göra mitt examensarbete. Röda Korset önskade att jag skulle göra en undersökning bland åländska ungdomar för att få reda på vad de har för inställning till frivilligarbete och på vilket sätt Röda Korset kan ha en positiv roll i åländska ungdomars fritid. Undersökningen gjordes i maj 2016. För att Röda Korset ska veta var på Åland det finns ungdomar med en positiv inställning till organisationen samt var det kan behövas mer information och en satsning för att få med fler frivilligarbetare, så kan mitt arbete delvis ses som en kartläggning.

1.2 Syfte och problemformulering

Syftet med den här undersökning är att ta reda på hurdana fritidsbehov och -intressen åländska ungdomar har så att Röda Korset utgående från svaren kan utveckla sin ungdomsverksamhet. Min frågeställning är: *Hurdana fritidsbehov och -intressen har ungdomar på Åland inom vilka Röda Korset kan spela en positiv roll?*

1.3 Disposition och avgränsningar

I det här delkapitlet kommer jag att beskriva hur examensarbetet har avgränsats och hur det är uppbyggt. Arbetets teoretiska del börjar med en presentation av min uppdragsgivare, Röda Korset Ålands distrikt, samt Finlands Röda Kors och allmänt om organisationen så att läsaren ska få en tydligare bild över hur organisationen fungerar och är uppbyggd.

Därefter går jag in på teorier som är väsentliga för arbetet. Dessa är fritid, delaktighet, frivilligarbete, behov och motivation. Jag berättar om tidigare forskning och metoden som jag har använt för att genomföra undersökningen. Efter det kommer en sammanställning av resultaten som min undersökning visade, vilka jag sedan analyserar. Avslutningsvis redogör jag för vad jag med hjälp av undersökningen kunde komma fram till och svarar på problemformuleringen samt föreslår eventuell vidare forskning som kunde göras.

Ursprungligen skulle undersökningen göras på två högstadieskolor och ett gymnasium. Detta för att få en bredd i både hemkommun och ålder bland respondenterna. Jag skulle alltså göra en kartläggning över i vilka kommuner det finns ungdomar med intresse för deltagande i Röda Korsets organisation och i vilken ålder de intresserade är.

Om två högstadieskolor och ett gymnasium hade deltagit i undersökningen så hade det resulterat i ca 800 respondenter, vilket hade blivit alldeles för mycket data för mig att gå igenom. Därför valde jag i samråd med min handledare på Novia, Carolina Silin, att begränsa min undersökning och göra den endast i två högstadieskolor, en på landsbygden och en i Mariefhamn, för att ändå få en variation bland respondenternas hemkommuner. Jag valde att göra undersökningen i norra Ålands högstadieskolor, dvs. Godby högstadieskola, eftersom det är en stor skola med elever från fem olika kommuner. Genom att göra undersökningen där kunde jag på ett enkelt sätt få tag på respondenter inom rätt åldersspann med olika hemkommuner. Det finns två högstadieskolor i Mariefhamn och jag ville göra undersökningen i den största skolan, Övernäs, men de tackade tyvärr nej till att delta så jag gjorde därför undersökningen i Strandnäs högstadium istället. Just under den perioden när jag genomförde undersökningen var det mycket på gång i skolan och jag fick därför nöja mig med att endast elever i årskurs 9 i Strandnäs högstadium deltog i undersökningen.

2 Om organisationen

I det här kapitlet kommer jag att beskriva hur Röda Korset är uppbyggt och hur det fungerar. Jag berättar om hur organisationen grundades, när Finlands Röda Kors samt Röda Korset på Åland kom till.

2.1 Röda Korset

Röda Korset grundades år 1863 av schweiziske Henri Dunant. Tanken att det behövs en internationell och opartisk hjälporganisation föddes år 1859, då Henri Dunant organiserade frivilliga att hjälpa offer vid slaget vid Solferino i norra Italien. Han skrev senare en bok om sina erfarenheter och presenterade ett förslag om att alla länder borde grunda en nationell frivilligorganisation som kunde hjälpa till i läkararbetet under krigstid och att vården av skadade skulle tryggas genom internationella avtal. (Om Finlands Röda Kors, 2017; Forsgård, 2014, s.17) Nationella Röda Kors- organisationer finns idag i 190 länder med över 100 miljoner medlemmar och frivilliga runtom i världen. (Forsgård, 2014, s. 7)

Röda Korset är en global organisation och ska fungera på samma sätt runtom i hela världen i de länder där Röda Korset är etablerat. Organisationens centrala uppgifter är att bistå vid katastrofer, bygga upp beredskap inför katastrofer, arbeta med hälsa och omsorg i närsamhället samt främja rörelsens grundprinciper och humanitära värderingar. (Forsgård, 2014, s. 6)

2.2 Finlands Röda Kors och Röda Korset på Åland

Finlands Röda Kors grundades år 1877 och är en av de största medborgarorganisationerna i Finland. Röda Korsets uppgift är att hjälpa de personer som är i mest behov av hjälp, både i hemlandet och utomlands. Organisationen hjälper till när olyckor och katastrofer inträffar och jobbar även förebyggande genom att utbilda människor att skydda sig mot dessa. (Vad är Finlands Röda Kors?, 2017)

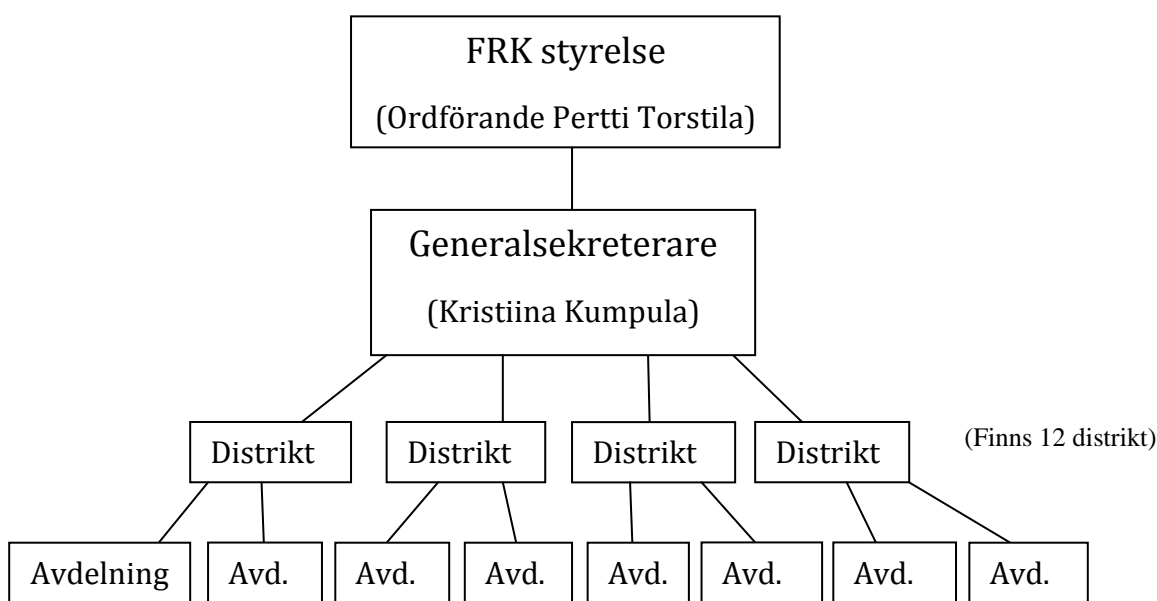
Inom Finlands Röda Kors finns det tolv distrikt och över 500 avdelningar runtom i landet. Organisationen har frivilligarbetare som jobbar inom lokalavdelningen på sin egen hemort. De som är anställda vid de tolv distriktskontoren har som uppgift att stöda de frivilliga i avdelningarna. Distrikten ordnar evenemang och utbildningar för de frivilliga inom den egna regionen så att frivilligarbetarna kan dela sina erfarenheter, lära sig nya saker och få inspiration för att fortsätta arbeta. (Vad är Finlands Röda Kors?, 2017)

Hela Finlands frivilligverksamhet och organisationens hjälparbete koordineras av centralbyrån. Centralbyrån har ansvar för att utveckla Röda Korsets verksamhet, samarbetet med myndigheterna, ordna nationella kampanjer som t.ex. Hungerdagen samt det internationella hjälparbetet. Centralbyrån ansvarar också för Röda Korsets

ställningstaganden och jobbar för att främja organisationens värderingar i det finländska beslutsfattandet. (Vad är Finlands Röda Kors?, 2017)

Finland har undertecknat Genèvekonventionerna som är en mellanstatlig överenskommelse om att ge skydd åt sårade och sjuka soldater, krigsfångar och civila. Röda Korset sprider information om konventionerna och övervakar att de följs. Röda Korsets centrala uppgifter är att bistå vid katastrofer, bygga upp beredskap inför katastrofer, arbeta med hälsa och omsorg i närsamhället samt främja rörelsens grundprinciper och humanitära värderingar. (Forsgård, 2014, s. 12)

För att lättare kunna förstå hur Finlands Röda Kors ser ut och fungerar har jag tillsammans med Olof Collin på Ålands distrikt gjort en bild som förklarar hur organisationen ser ut i Finland. Jag återger bilden här för att man ska kunna se hur Finlands Röda Kors är uppbyggt.

Figur 1. Röda Korsets uppbyggnad

Finlands Röda Kors är alltså uppbyggt som bilden visar och det ser ut på liknande sätt i alla andra 189 länder där Röda Korset finns. Pengarna kommer från regeringen, utrikesministeriet och Åland får finansiellt stöd från Finland för sin verksamhet. Finlands Röda Kors har alltså en styrelse, en generalsekreterare och 12 distrikt. Under alla distrikt finns det avdelningar. Åland har 16 avdelningar, en avdelning i varje kommun. Varje kommun behöver inte ha en egen avdelning men så har man valt att göra på Åland. (Collin, 2016)

Röda Korset fick sin början på Åland i oktober 1939 då elva kvinnor samlades i Mariehamn för att bilda en lokalavdelning av Finlands Röda Kors. En av orsakerna till detta var vinterkriget som hotade mellan Sovjetunionen och Finland och som bröt ut senare samma år. Kvinnorna började tillverka förbandsmaterial och en samaritkurs, alltså en kurs för att lära sig ta hand om sjuka och skadade, skulle ordnas i Mariehamn. (Forsgård, 2014, s. 7)

Den 17 oktober 1939 infördes ett upprop i tidningen Åland som undertecknades av 38 kvinnor. Man kallade till frivilligt arbete och efterfrågade understöd. Ett krigslasarett och ambulansbussar började förberedas. Scoutkåren Ålandsflickorna bidrog till att samla in pengarna som behövdes för att kunn bilda en Röda Korsförening. Den 14 december 1939 fick den nya Röda Korsföreningen officiellt medlemskap i Finlands Röda Kors och den 2 januari 1940 hölls det konstituerande mötet på Societetshuset i Mariehamn. Då hade föreningen 98 medlemmar och alla var aktiva. (Forsgård, 2014, s. 7)

2.3 Röda Korsets grundprinciper

Röda Korset har sju grundprinciper som följs av alla inom organisationen runtom i världen och är en vägledning för det arbete som görs. De kan vara användbara som verktyg för många olika typer av situationer, från ett lokalt dilemma till avvägningar vid stora internationella katastrofer. (Våra grundprinciper, 2017)

Detta är Röda Korsets sju principer:

Humanitet - att utan åtskillnad bistå sårade, försöka hindra mänskligt lidande, skydda liv och skapa respekt för människovärdet och arbeta för ömsesidig förståelse, vänskap och fred mellan alla folk.

Opartiskhet - att utan åtskillnad på nationalitet, etnisk tillhörighet, religion, samhällsställning eller politisk åsikt lindra människors lidande utgående från var och ens enskilda behov och i första hand hjälpa de mest nödställda.

Neutralitet - opartisk i konflikter som har att göra med politik, etnisk tillhörighet, religion och ideologi.

Självständighet - kunna handla i enighet med rörelsens principer oberoende i vilket land vi är.

Frivillighet - agerar inte i något avseende i vinstsyfte.

Enhet - endast en organisation accepteras per land och den ska vara öppen för alla.

Universalitet - världsomfattande organisation där alla medlemsorganisationer har samma rättigheter och skyldigheter att bistå varandra.

(Forsgård, 2014, s. 6; Kiiskinen, 2017)

3 Teoretiska utgångspunkter

I det här kapitlet kommer jag att presentera den teoretiska referensramen för undersökningen. Jag har i huvudsak fokuserat på fritid, vad det är och varför det är viktigt. Sedan kan man läsa om delaktighet och frivilligarbete, varför det är viktigt och vad det innebär. Därefter skriver jag om behov och motivation som är grunden för frivilligarbetet.

3.1 Fritid

Enligt Bibeln var det Gud som redan i begynnelsen införde en sex dagar lång arbetsvecka med vila på den sjunde dagen. Babyloniska astronomer delade in dygnet i 24 timmar med hjälp av solur ca 3000 före Kristus. Generellt sett kan man säga att det har varit nödvändigt att mäta tid för att kunna planera arbete och annan verksamhet långt tillbaka i tiden. Grekiska filosofer under klassisk tid ansåg att vara ledig och fri från det dagliga arbetet var nödvändigt för ett värdigt och fläckfritt liv. Tanken på en fritid med syftet att vila och återhämta sig från arbete har funnits sedan långt tillbaka. I dagens samhälle har både förväntningar och tempo ökat i allmänhet, och nuförtiden krävs det mera för att sälja fritiden. Idag är det upplevelsen med betoning av den fria tidens sinnestillstånd som är det viktigaste när fritids- och kulturevenemang marknadsförs. Fritiden är också mer prestationsbaserad än förr. (Berggren, 2000, s. 36-38)

Fritidsutövandet är en kulturform och ett sammanhang där människor skapar och söker mening. Fritiden utgör en grund för identitetsarbete och meningsskapande. (Berggren, 2000, s. 18)

Med fritid menas ofta den tid som man är ledig från jobb eller skola. Men vardagssysslor som att t.ex. städa och diska är ändå inte en fritidsaktivitet även om det sker på ledig tid. Ordet fritid innehåller både ordet "fri" och "tid". Att känna sig fri är en kvalitet och tid är en kvantitet. Fritid kan alltså ses som en kvalitetstid. Även om man tycker att det är roligt att städa och diska så finns det ett visst tvång i handlingen och går inte att välja bort hur som helst, medan en fritidsaktivitet alltid går att tacka nej till. (Olson, 2008)

3.2 Delaktighet och frivilligarbete

Delaktighet kan förstås och tolkas på många olika sätt, som exempelvis att vara en del i ett sammanhang, att känna samhörighet med andra eller att ha gemensamt ansvar för något. På samhällsnivå kan man säga att delaktighet är en sammankopplande faktor mellan människor och känslan av delaktighet är en av förutsättningarna för att ett samhälle blir ett samhälle med någon sorts sammanhållande gemenskap på livets olika plan. (Gustavsson, 2004, s. 11)

För att barn och unga ska känna sig delaktiga, söker de sig oftast till personer med samma intressen, tankesätt och sätt att handla. Att känna sig jämlik och lika mycket värd som andra är en förutsättning för att de unga skall känna sig delaktiga med jämnåriga, och på så vis delaktiga i sin egen vardag. (Gustavsson, 2004, s. 210)

Inom socialpedagogiken pratar man om social inklusion och exklusion. Social inklusion handlar om att involvera och medräkna någon i en grupp eller i samhället. Social exklusion är raka motsatsen till inklusion, och betyder att man håller någon utanför en grupp eller samhället. Det socialpedagogiska arbetet strävar efter att skapa och upprätthålla de sociala relationerna mellan individen och gemenskapen i samhället. (Madsen, 2006, s. 11-12, 171-173)

Social integration sker bl.a. genom människors sociala nätverk i det civila samhället. Dessa nätverk är uppbyggda som frivilliga och valda relationer, vilka bygger på ömsesidig tillit. Marginalisering och utstötning kan betraktas som ett resultat av bristfälliga nätverk, då social integration är fråga om att ha tillgång till sociala resurser. Det är ett faktum att personer med ett tätt socialt nätverk har mycket större möjligheter att hantera sjukdom, arbetslöshet eller uppfostringsproblem än personer med ett svagt socialt nätverk. (Madsen, 2006, s. 58)

Ett av människans mest basala behov är att vara behövd. Alltför höga krav kan leda till en känsla av otillräcklighet vilket i sin tur kan leda till stress. Det ska man försöka undvika, men inte heller för lite sysselsättning är bra. Att vara behövd och känna sig delaktig och viktig i något sammanhang handlar om att hitta balansen mellan stress och sysslolöshet. (Koskinen, 2016)

Att arbeta frivilligt innebär att man jobbar för en förening eller organisation utan att få ekonomisk ersättning för sitt arbete. (Frivilligarbete, volontärarbete, 2017) En undersökning med 3300 respondenter som gjordes i USA visar att volontärer säger sig må

bättre både fysiskt, mentalt och känslomässigt än personer som inte jobbar med volontärarbete. Att arbeta frivilligt hjälper till att hantera och minska stress, och volontärarbetare är även bättre på att ta hand om sig själva och sin egen hälsa. (Cunniffe, 2013) Frivilligarbete spelar en viktig roll, då det kan fylla de luckor som officiella och kommersiella producenter av varor och tjänster ofta bortser från samt att det höjer människors livskvalitet. (Giddens & Sutton, 2014)

Inom många organisationer och föreningar är det de som arbetar frivilligt som får hela rörelsen att gå framåt. De är en stor hjälp i arbetet och det skulle inte fungera utan dem. Svaret på varför människor gör vissa saker alldeles frivilligt kan delas in i fyra olika delar. Den första delen är *självförverkligande*. När man skapar något med sina händer och t.ex. målar eller gör en gipsfigur, eller med kroppen genom dans och musik, så känner man att man utvecklar sina egna talanger. Den andra delen är *behovstillfredsställelse*. Om man sitter stilla under en större del av dagen kan man känna behovet av att gå ut och jogga på kvällen, eller så är man stressad av arbetet och vill koppla bort tankarna genom att t.ex. läsa eller lyssna på musik. Den tredje delen är *gemenskap*. Få människor trivs med att alltid vara ensamma. Vi som människor har behovet av social kontakt och vill träffa andra personer för att umgås. Den fjärde och sista delen är *höjning av den politiska kompetensen*. Man går med i ett politiskt parti, en naturskyddsförening eller liknande för att lära sig något om samhället och hur det fungerar. Oftast är syftet att man vill vara med och påverka för att kunna förbättra samhället. (Olson, 2008)

3.3 Behov och motivation

Människan har olika sorters behov - fysiska, psykiska och sociala. De fysiska behoven är att äta, dricka, vila och röra på sig. De psykiska behoven är att utveckla självförtroende och att känna sig accepterad. De sociala behoven är att känna gemenskap, att ha någon att prata med, att ha vänner eller att få vara ensam ibland. (Ohlson, 2008, s. 68) Enligt Abraham Maslow, en amerikansk psykolog, är de fysiska behoven grundläggande. För att förstå betydelsen av människans grundläggande behov kan man använda sig av den så kallade behovstrappan som han skapade på 1950-talet. Trappan har fem steg och de grundläggande behoven måste tillfredsställas innan man kan tillgodogöra sig behoven som finns längre upp i trappan. De fem stegen är (1) fysiologiska behov, (2) trygghetsbehov, (3) sociala behov som gemenskap och kärlek, (4) behov av uppskattning och status samt (5) behov av självförverkligande. (Ohlson, 2008, s. 69)

Motivation är en inre drivkraft som gör att arbetslusten kommer igång. Det är motivationen som gör att vi lär oss nya saker och den får oss att vilja göra något. Vi kan inte skapa motivation hos en annan människa, vi kan aldrig "vilja" åt någon annan. Men om vi känner till personens motiv kan vi ge näring åt dennes motivation eller väcka den. Motivationen gör att vi utför saker för att tillfredsställa våra olika behov. Det kan både vara behov av att vara aktiv och kreativ eller att vila och återhämta sig. (Ohlson, 2008, s. 68, 70)

Edward Deci och Richard Ryan, båda amerikanska professorer i psykologi, har utvecklat en teori om inre och yttre motivation och den handlar om vilka faktorer som ger oss drivkraft att komma igång med saker och känna lust i det vi gör. På engelska kallas begreppen *intrinsic* och *extrinsic* motivation. Yttre motivation innebär att ett beteende blir förstärkt genom att det efterföljs av något som är belönande, t.ex. pengar, betyg eller befordran, eller tvärtemot, för att slippa konsekvenser som varningar och bestraffningar. Om man styrs av yttre motivation gör man alltså något eftersom det leder till något värdefullt eller något som man vill undvika, men det är inte direkt kopplat till själva handlingen. Inre motivation består av en handling som blir förstärkt av sig själv och handlingen i sig är tillfredsställande. Inre motivation är alltså den inre drivkraften, glädjen och intresset i det vi gör. (Strid, 2016; Rozental, 2015)

Den ledande teorin kring vad det är som driver den inre motivationen kallas *Self Determination Theory (SDT)* och utvecklades på 1970-talet av Edward och Deci. Den visar att människan förutom våra grundläggande fysiologiska behov också har grundläggande psykologiska behov och drivkrafter. De tre viktigaste inre drivkrafterna är enligt SDT:

1. *Självstyre* - vi behöver känna att vi har beslutanderätt över våra handlingar så att vi inte behöver gå emot våra värderingar, dvs. uppleva att vi har kontroll över hur vår uppgift ska utföras och att vi är ansvariga för att det fungerar.
2. *Kompetens* - behovet av att känna sig kompetent handlar om att uppleva sig själv som effektiv och kunnig, dvs. att man gör ett arbete som ger en tillfredsställelse och får en att känna sig stolt över det man gör.
3. *Mening och tillhörighet* - Människan har ett grundläggande behov av att känna smening och tillhörighet vilket har gjort att vi har byggt upp våra samhällen. Man behöver uppleva att det man gör har en mening, att man tillhör och bidrar till något som är värdefullt. Man får en känsla av syfte och gemenskap.

(Strid, 2016)

Senare forskning av Kenneth W Thomas stöder och bekräftar samma tre psykologiska drivkrafter som SDT, men han lyfter även fram att upplevelsen av att utvecklas är viktig. Därför lägger han till det som en fjärde drivkraft:

4. *Utveckling, en känsla av framsteg* - en känsla av att ens arbete leder framot mot målet. Att man får tydliga tecken på att de tidigare val man gjort fungerar och skapar självförtroende. (Strid, 2016)

3.4 Tidigare forskning

ÅSUB - Ålands statistik- och utredningsbyrå är Ålands officiella statistikmyndighet. De har inte tidigare gjort någon liknande undersökning som den jag gjorde, men det har gjorts en undersökning om ålänningars kultur- och fritidsvanor samt en om frivilligarbetet inom det åländska föreningslivet. Ingen av dessa undersökningar riktar sig direkt till ungdomar.

Eftersom ingen liknande undersökning har gjorts av ÅSUB var min uppdragsgivare extra angelägen om att min undersökning skulle genomföras och att fokus skulle ligga på ungdomar. Det är möjligt att liknande undersökningar har gjorts i mindre format, men åtminstone inte något offentligt som går att få tag på.

Forskning om behov av fritid och meningsskapande har gjorts i stor utsträckning som man bl.a. kan läsa om i föregående kapitel, men så specifikt och med infallsvinkeln om hur Röda Korset kan påverka fritidsbehov och -intressen positivt har jag inte hittat.

4 Metoder och tillvägagångssätt

I det här kapitlet redogör jag för vilken metod för datainsamling jag valde att göra och varför. Man kan också läsa om hur metoden fungerar, skillnaden mellan kvalitativ och kvantitativ forskning samt vilka respondenterna i undersökningen är och hur de valdes ut som deltagare i forskningen.

4.1 Val av metod för datainsamling

Som metod för datainsamling valde jag att göra en enkätundersökning (se bilaga) som sedan delades ut på skoltid till högstadieelever. Jag valde den här metoden för att på ett effektivt sätt och en relativt kort tid samla in en omfattande mängd data.

Syftet med undersökningen var att få veta vad ungdomar har för fritidsbehov och -intressen och om Röda Korset kan spela en positiv roll i deras fritid. För att få reda på det krävdes en undersökningsmetod där respondenterna dels kunde ge öppna svar och dels ge svar på frågor med färdiga alternativ. Syftet var också delvis att kartlägga var på Åland ungdomarna finns och en enkät passade även för det syftet. Forskningen är kvantitativ men vissa av frågorna i enkäten är kvalitativa. Detta för att en del av det jag ville få reda på krävde öppna svar från respondenterna där de kunde beskriva sina svar med egna ord.

Vid en kvantitativ studie får man resultat i sifferform och resultaten blir utifrån forskarens uppfattning. Forskaren har distans och ofta kortvarig eller ingen kontakt med deltagarna. Redan befintliga teorier prövas och undersöks (teoriprovning), forskningen ger statistik och undersöker bara skillnad mellan variabler. Forskningen är strukturerad och objektiv och resultaten grundar sig på stora trender och samband med övergripande fakta. (Neuman, 2010; Olsson & Sörensen, 2007, s. 13)

Vid en kvalitativ studie får man resultat i form av ord och resultaten baserar sig på deltagarens uppfattning. Det är kontakt mellan forskare och deltagare, ofta under en längre tid. Teorier skapas medan arbetet pågår (teorigenerering), forskningen är processinriktad och undersöker utveckling i sociala sammanhang. Forskningen är mindre strukturerad och tolkande. Resultaten grundar sig på ett litet antal individer och ett stort antal variabler. (Neuman, 2010; Olsson & Sörensen, 2007, s. 13)

Jag valde att dela ut enkäten personligen till alla respondenter och sedan själv närvara vid undersökningen medan de fyllde i sina svar. Detta gjorde jag dels för att kunna svara på eventuella frågor som kunde uppstå bland respondenterna och dels för att jag tror att jag hade fått in färre svar om jag hade skickat den via t.ex. mejl, eftersom det är lätt att hoppa över om det inte genast verkar intressant.

4.1.1 Kvantitativ enkätundersökning

När jag hade bestämt mig för vilken metod jag skulle använda vid datainsamlingen var det dags att välja frågor till min enkät. Min uppdragsgivare hade några önskemål om vilka frågor som skulle finnas med för Röda Korsets del så jag utgick från dem. Röda Korset ville främst få reda på vad ungdomar har för bild av Röda Korset och vad de vet om organisationen, samt hurdana humanitära frågor de brinner för. Med detta i åtanke valde jag därför att ha med frågorna 5-8 (se bilaga) för att få veta respondenternas uppfattning om organisationen, om de är intresserade av frivilligarbete samt vad som är viktigt för dem gällande humanitära frågor.

Enkäten börjar med frågor om ålder, årskurs, hemkommun och kön. Denna information ville jag ha för att få reda på hur många av varje kön som deltog i enkäten, i vilken ålder ungdomarna med intresse för organisationen var, samt i vilken kommun de bor så att Röda Korset kan få reda på var de behöver jobba extra för att locka med fler frivilligarbetare till organisationen.

Jag tog med frågor om fritidsaktiviteter, vad de gör på fritiden, hur ofta de deltar i ordnade aktiviteter samt om de tycker att det finns mycket eller lite att göra på fritiden. Dessa frågor valde jag att ta med eftersom min uppdragsgivares uppfattning var att ungdomar redan är mycket upptagna på fritiden och har många aktiviteter och således eventuellt inte har tid att engagera sig i frivilligarbete. Jag kommer i slutdiskussionen att återkomma till om det stämde överens med undersökningens resultat.

En av frågorna är vad man tänker på när man hör Röda Korset. Den frågan valde jag att ha med för att se vad respondenterna visste om organisationen och vad de hade för uppfattning om den. Därefter kom påståenden om organisationen och arbetet de gör inom Röda Korset. Här ville jag veta respondenternas åsikt om vad som är viktigt, för att få en uppfattning om hurdana frågor de skulle kunna tänkas vara intresserade av att jobba med som frivilliga inom Röda Korset. Slutligen ställde jag frågorna om man själv skulle vilja ordna verksamhet för andra eller om man skulle vilja delta i verksamhet som ordnas för en själv.

4.1.2 Respondenter

Populationen består av de objekt som det ska dras slutsatser om, i det här fallet ungdomar. Undersökningen är gjord bland åländska högstadieelever och inte ungdomar i allmänhet, vilket alltså är ett systematiskt urval av ungdomar som jag gjorde. (Olsson & Sörensen, 2007, s. 69)

Jag var tvungen att göra en begränsning för att inte få allt för mycket material att bearbeta och valde därför att göra undersökningen i endast två av de åländska högstadieskolorna, en i staden och en på landsbygden. Skolan på landsbygden heter Godby högstadieskola och skolan i staden heter Strandnäs högstadieskola. I Godby fick alla elever i högstadiet svara på enkäten, men i Strandnäs är det endast elever i årskurs 9 som har svarat på enkäten. Detta eftersom det var mycket på gång i Strandnäs skola just då och rektorn ansåg att det inte fanns tid eller möjlighet för alla elever att delta i min undersökning.

Jag valde att göra undersökningen både på landsbygden och i staden eftersom Röda Korsets ville få reda på eventuella skillnader i intressen beroende på var på Åland ungdomarna bor. Jag kunde således göra en kartläggning genom att respondenterna angav sina hemkommuner.

4.1.3 Pilotstudie

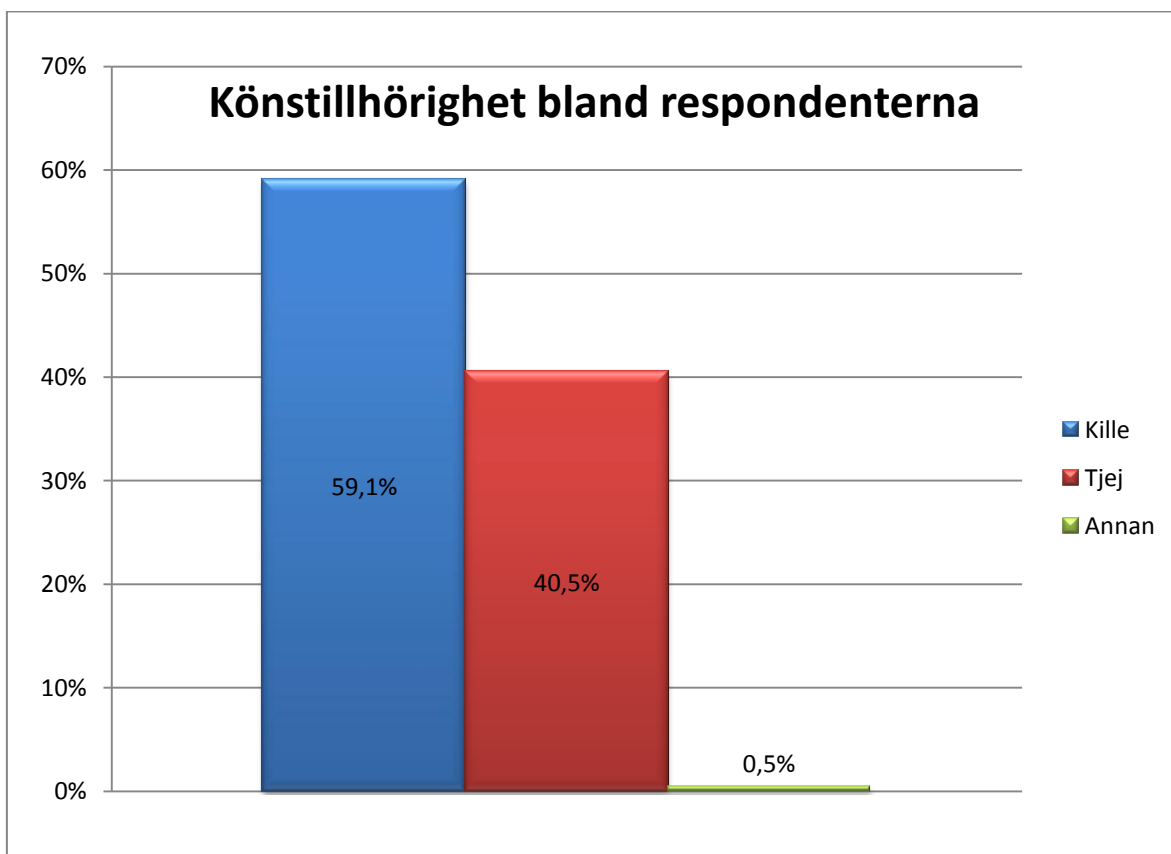
En förberedande undersökning kallas pilotstudie och innebär att man i liten skala prövar undersökningsformen, i det här fallet kvantitativ enkät. Detta är en kontroll av att forskningsprocessens olika delar fungerar enligt planen. (Olsson & Sörensen, 2007, s. 28-29)

Innan jag gjorde min undersökning ville jag försäkra mig om att enkäten var skriven på ett sådant sätt att ungdomar kunde förstå texten och innebörden av frågorna. Jag valde därför att göra en pilotstudie där tre ungdomar i åldern 14-15 år fick läsa igenom enkäten och svara på frågorna. De förstod alla frågor och kunde svara på dem, men jag valde att göra några ändringar i texten där jag funderade över vissa ordval och förenklade texten en del efter att ha hört deras synpunkter.

5 Resultat

I detta kapitel kommer jag att redogöra för resultaten från min enkätundersökning med genomgång i textform samt med hjälp av diagram. Jag redogör för resultaten för varje fråga i samma ordning som frågorna följer i enkäten. Alla resultat är angivna i procent och jag har avrundat talen till en decimal, vilket leder till att den totala procenten inte alltid blir jämnt 100%.

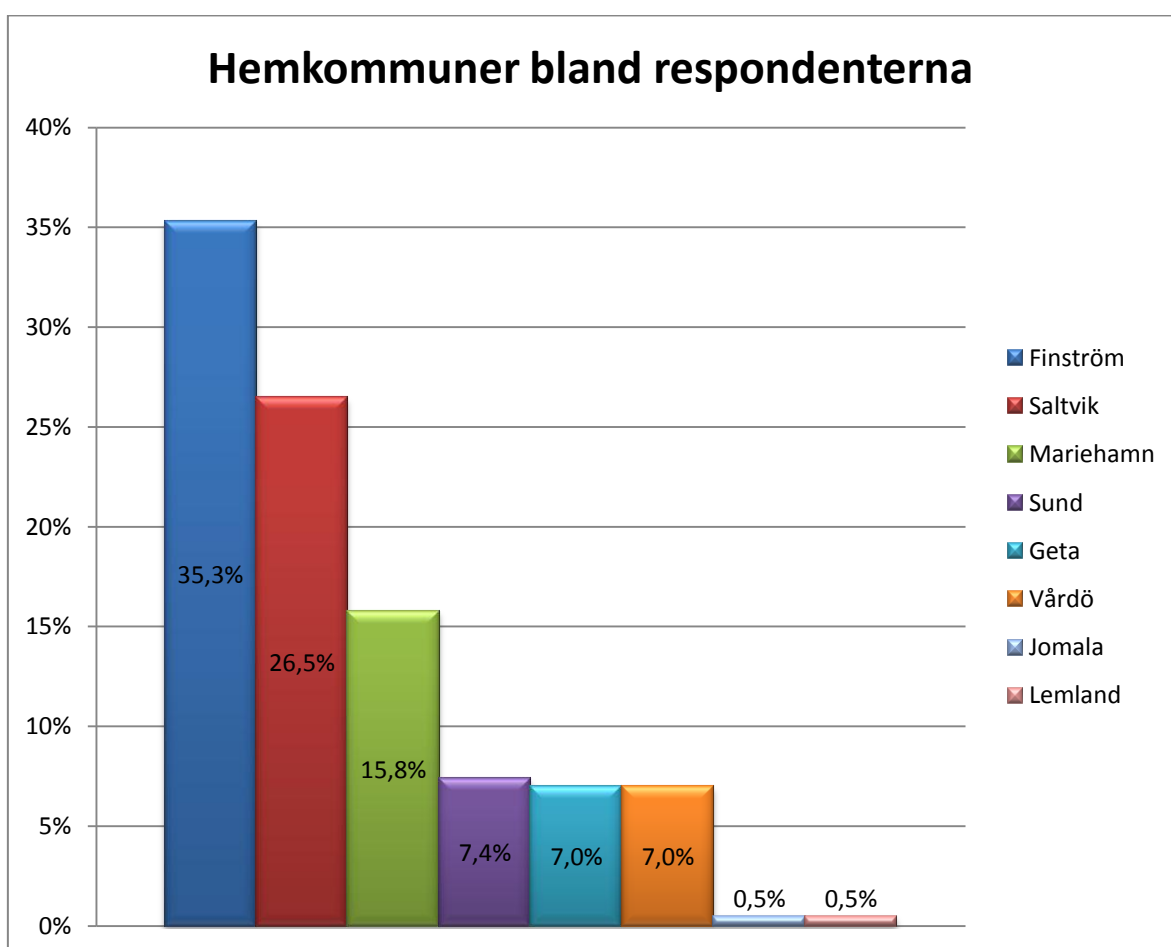
Totalt fick jag svar på 215 av 245 utdelade enkäter. Det ger en svarsfrekvens på 87,8% vilket innebär att bortfallet var 30 personer eller 12,2 %. Således har undersökningen en relativt hög tillförlitlighet. Av respondenterna var 59,1% killar, 40,5% var tjejer, och 0,5% var av annan könstillhörighet (tabell1).

Tabell 1. Könstillhörighet bland respondenterna

Respondenterna fick ange sin hemkommun eftersom jag ville kartlägga var det finns ungdomar med intresse för Röda Korsets verksamhet. På det sättet kan Röda Korset se vilken av avdelningarna som borde jobba lite extra för att försöka fånga upp dessa ungdomar som är intresserade av att jobba inom organisationen eller delta i organisationens aktiviteter i olika former.

Resultatet (tabell 2) visade att 35,3 % av respondenterna kommer från Finström, 26,5 % från Saltvik, 15,8 % från Mariehamn, 7,4 % från Sund, 7,0 % från Geta, 7,0 % från Vårdö, 0,5 % från Jomala och 0,5 % från Lemland.

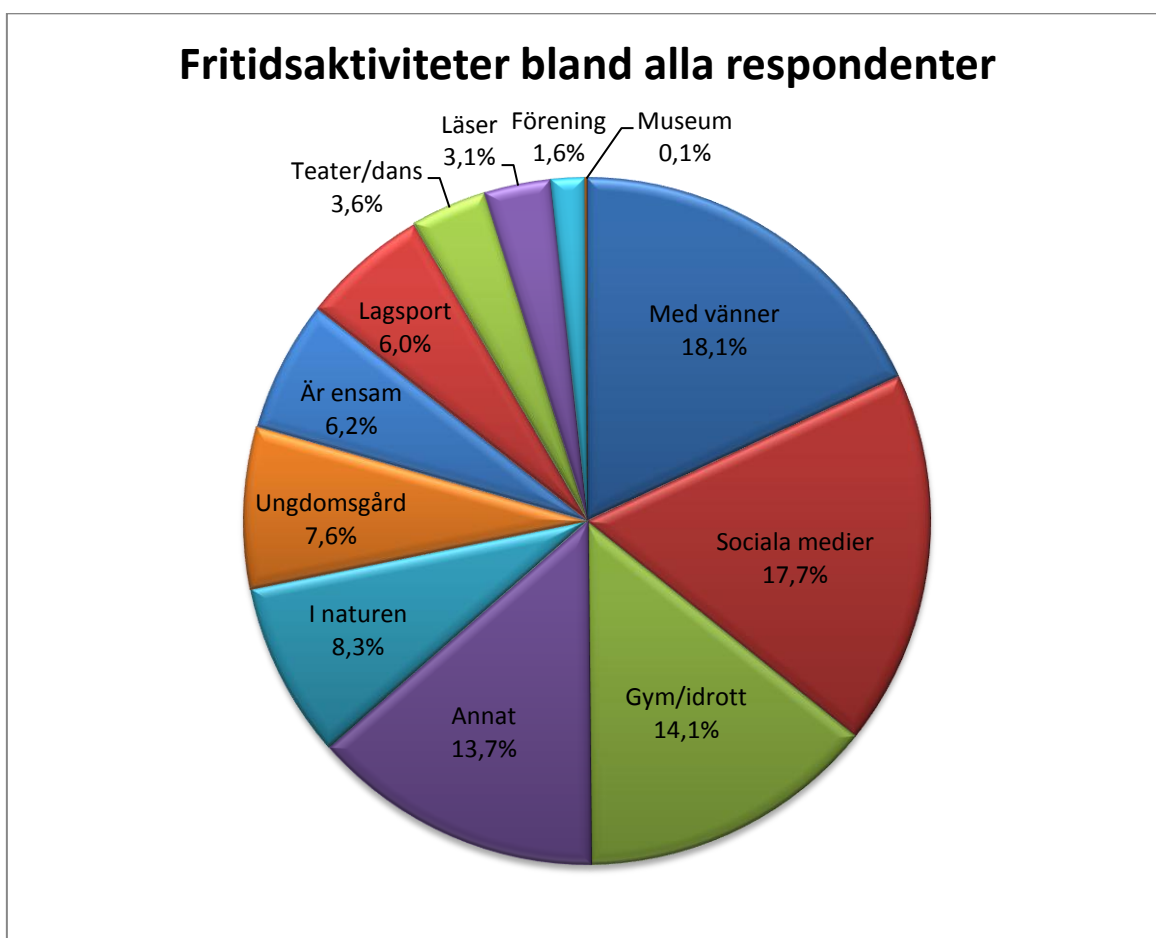

Tabell 2. Hemkommuner bland respondenterna

Fråga 1 i undersökningen löd "Vad gör du oftast på fritiden?" Jag redogör först för hur resultatet såg ut bland alla respondenter och sedan hur tjejerna respektive killarna har svarat. Jag redogör även för hur respondenten med annan könstillhörighet svarade.

Denna fråga fanns med i enkäten eftersom jag och Röda Korset var intresserade av att veta vad ungdomarna gör på fritiden, om de gör många olika saker på fritiden eller om de är mestadels ensamma. På den här frågan hade man som respondent möjlighet att ringa in fler svarsalternativ om man ville.

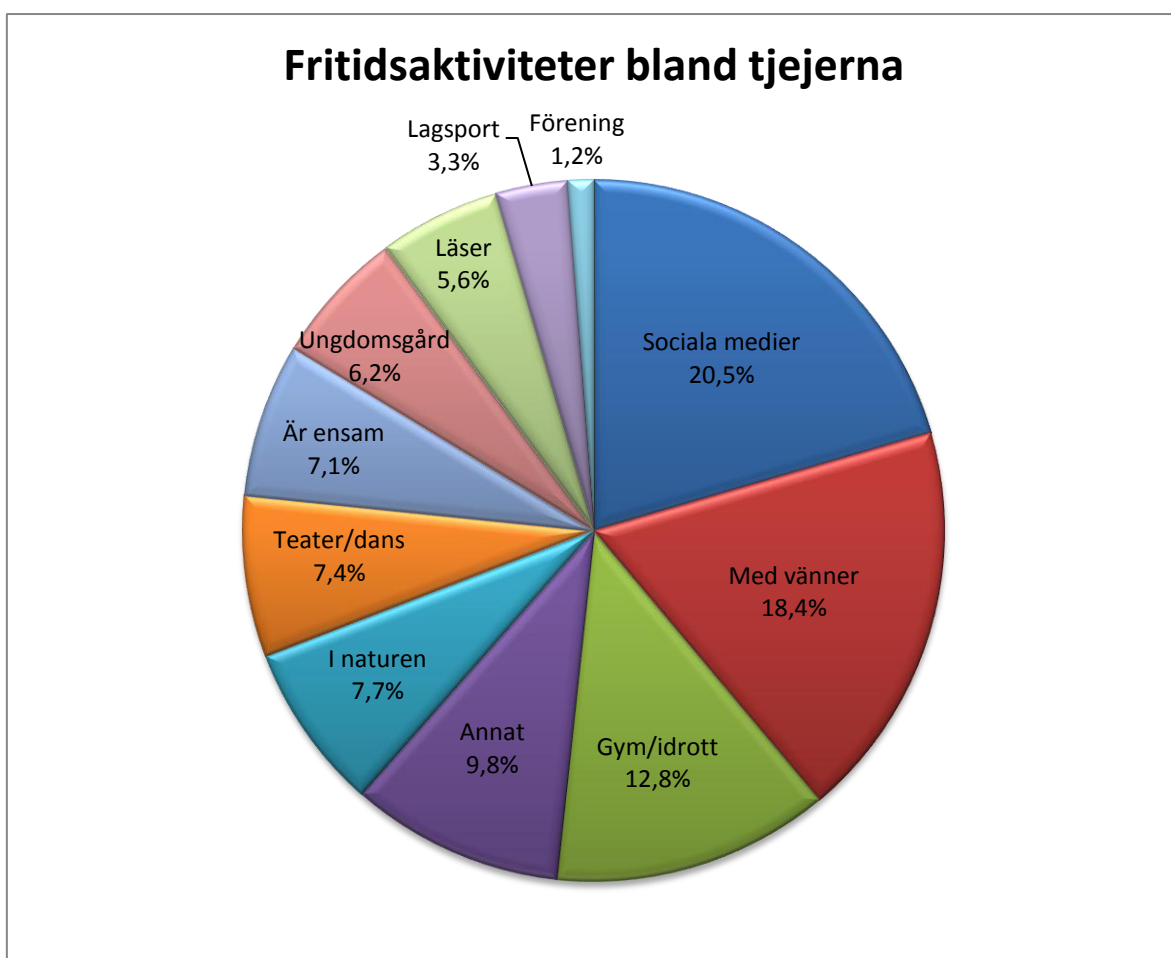
Resultatet bland alla respondenter (tabell 3) visade att 18,1 % är med vänner, 17,7 % använder sociala medier, 14,1 % går på gym eller idrottar, 13,7 % gör annat, 8,3 % är i naturen, 7,6 % är på ungdomsgård, 6,2 % är ensamma, 6,0 % utövar lagsport, 3,6 % spelar teater eller dansar, 3,1 % läser, 1,6 % är aktiva inom föreningsverksamhet och 0,1 % går på museum.

Tabell 3. Fritidsaktiviteter bland respondenterna

Resultatet bland tjejerna (tabell 4) visade att 20,5 % använder sociala medier, 18,4 % är med vänner, 12,8 % går på gym eller idrottar, 9,8 % gör annat, 7,7 % är i naturen, 7,4 % spelar teater eller dansar, 7,1 % är ensamma, 6,2 % är på ungdomsgård, 5,6 % läser, 3,3 % utövar lagsport, 1,2 % är aktiva inom föreningsverksamhet och 0,0 % går på museum.

De tjejer som svarade att de gör annat på fritiden angav att de ritar, rider och håller på med musik eller sång. Det var 4,6 % av tjejerna som svarade att de enbart är ensamma på fritiden.

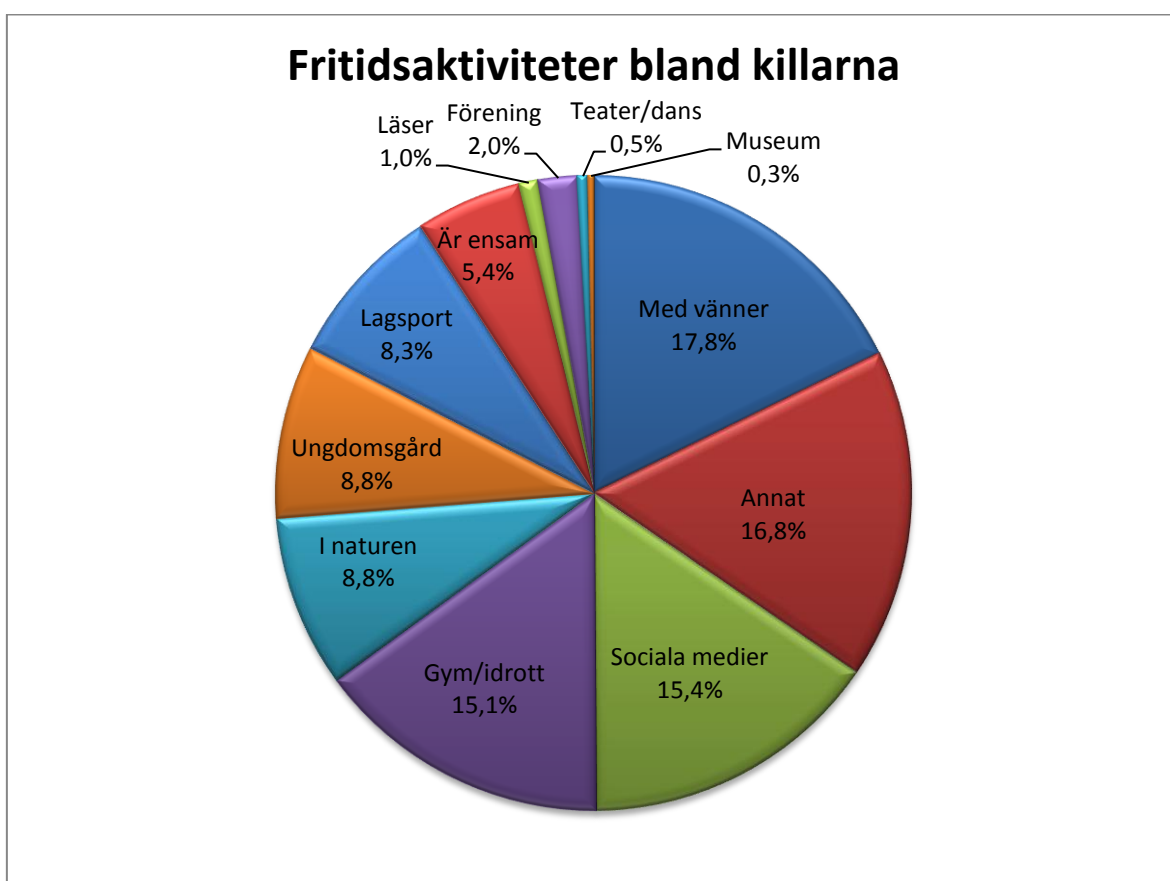

Tabell 4. Fritidsaktiviteter bland tjejerna

Resultatet bland killarna (tabell 5) visade att 17,8 % är med vänner, 16,8 % gör annat, 15,4 % använder sociala medier, 15,1 % går på gym eller idrottar, 8,8 % är i naturen, 8,8 % är på ungdomsgård, 8,3 % utövar lagsport, 5,4 % är ensamma, 1,0 % läser, 2,0 % är aktiva inom föreningsverksamhet, 0,5 % spelar teater eller dansar, och 0,3 % går på museum.

De killar som svarade att de gör annat på fritiden angav att de spelar dator, skruvar, kör moped eller bil samt håller på med jakt och fiske. Det var 2,4% av killarna som svarade att de enbart är ensamma på fritiden.

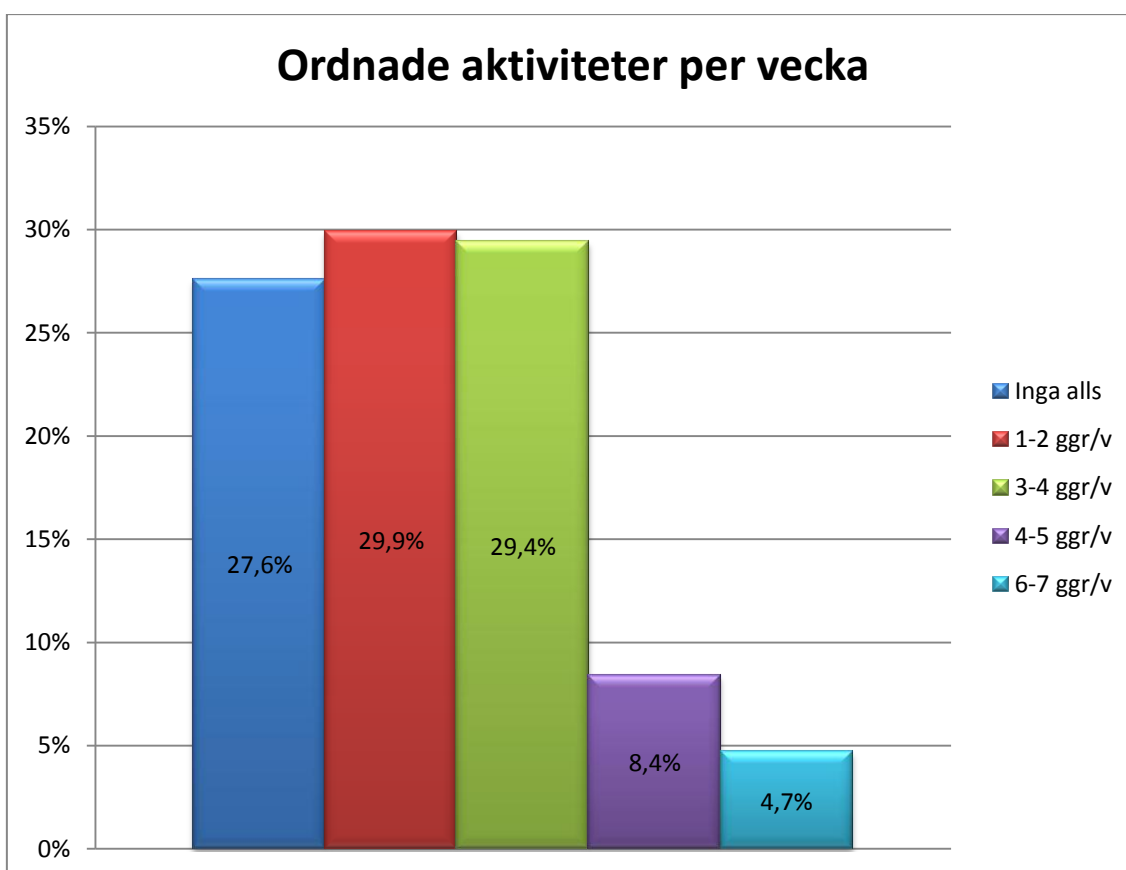
Respondenten som har angett sig ha annan könstillhörighet svarade att hen är med i lagsport och musicerar på fritiden.

Tabell 5. Fritidsaktiviteter bland killarna

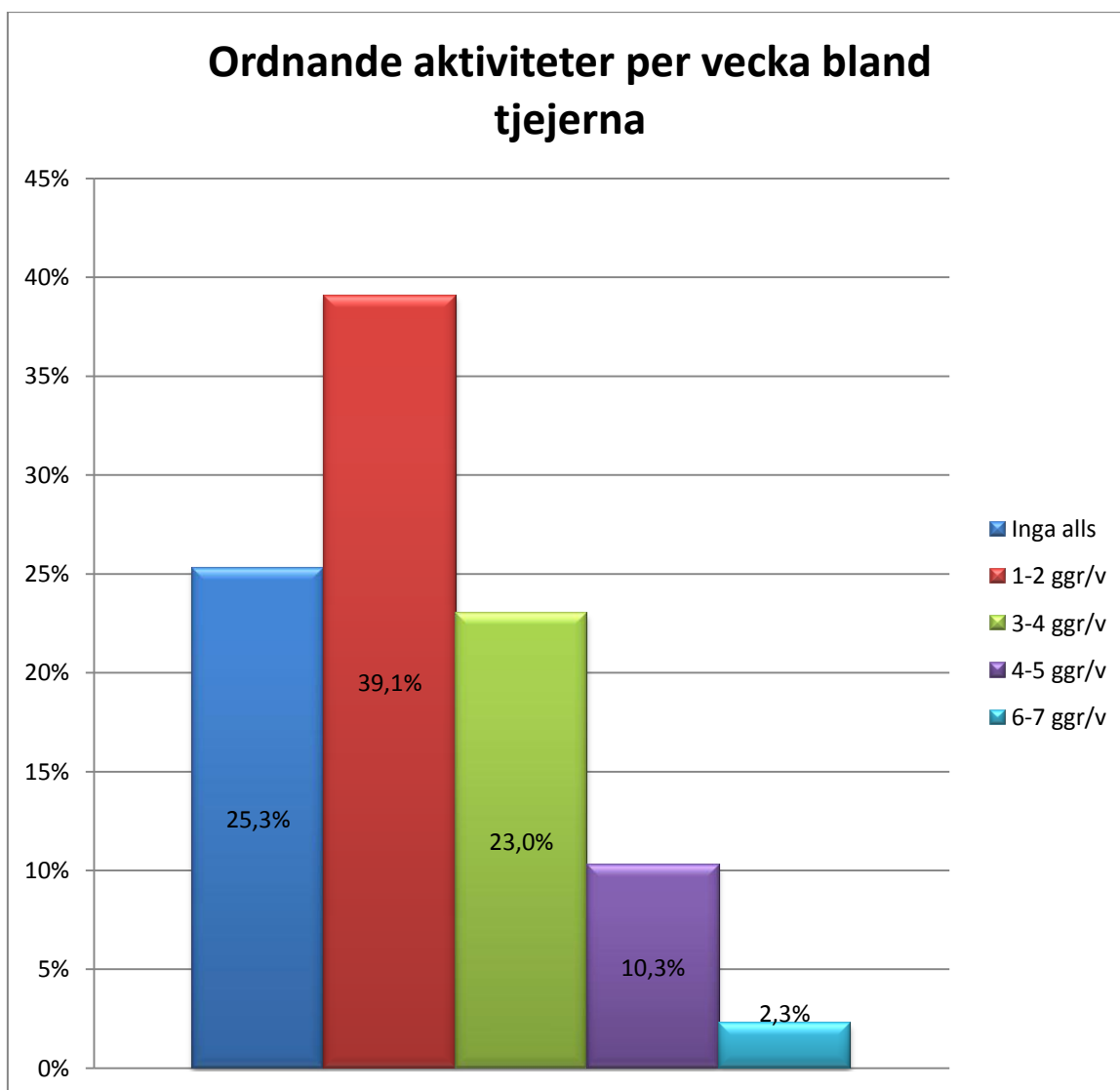
Fråga 2 i undersökningen löd "Hur många gånger per vecka har du ordnade fritidsaktiviteter?" Resultatet bland alla respondenter (tabell 6) visade att 27,6 % inte hade några ordnade fritidsaktiviteter alls, 29,9 % hade ordnade fritidsaktiviteter 1-2 gånger per vecka, 29,4 % 3-4 gånger per vecka, 8,4 % 4-5 gånger per vecka och 4,7 % 6-7 gånger per vecka.

Resultatet på den här frågan visar en ganska jämn fördelning mellan att inte ha några fritidsaktiviteter alls, de som har aktiviteter 1-2 gånger per vecka samt de som har aktiviteter 3-4 gånger per vecka. Jag kan inte säga utgående från dessa resultat vad den bakomliggande orsaken till att relativt många av respondenterna inte har några ordnade fritidsaktiviteter är, men de kunde eventuellt vara en specifik målgrupp för Röda Korset att rikta in sin marknadsföring på i och med att de inte är upptagna med annat på fritiden och således skulle kunna ha tid för att vara aktiva inom Röda Korset.

Tabell 6. Ordnade fritidsaktiviteter per vecka

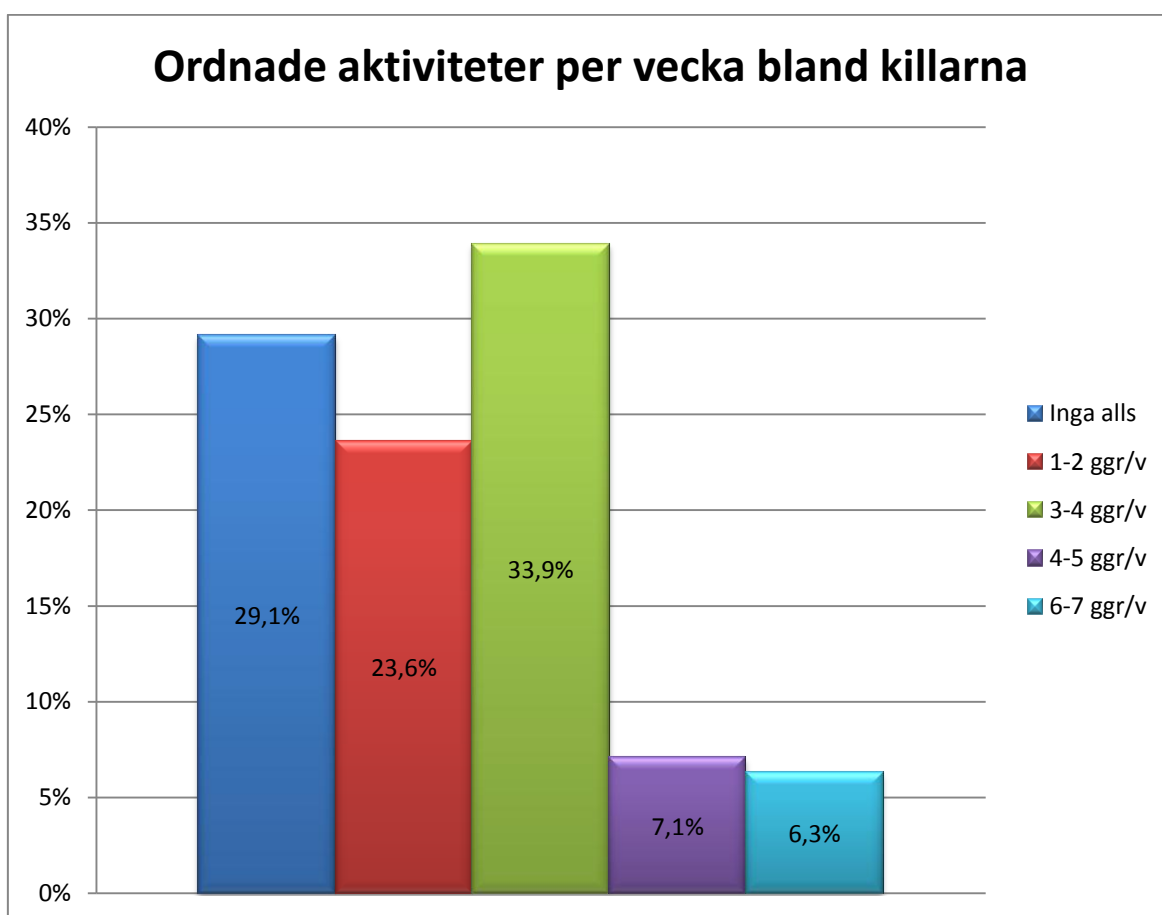
På fråga 2 såg resultatet bland tjejerna (tabell 7) ut som följande: 25,3 % hade inga ordnade fritidsaktiviteter alls, 39,1 % hade ordnade aktiviteter 1-2 gånger per vecka, 23,0 % 3-4 gånger per vecka, 10,3 % 4-5 gånger per vecka och 2,3 % 6-7 gånger per vecka.

Tabell 7. Ordnade fritidsaktiviteter per vecka bland tjejerna

På fråga 2 visade resultatet bland killarna (tabell 8) att 29,9 % inte hade några ordnade fritidsaktiviteter, 23,6 % hade ordnade aktiviteter 1-2 gånger per vecka, 33,9 % 3-4 gånger per vecka, 7,1 % 4-5 gånger per vecka och 6,3 % 6-7 gånger per vecka.

Utgående från dessa resultat kan man se att killarna generellt har ordnade aktiviteter fler gånger per vecka än tjejer, Respondenten med annan könstillhörighet svarade att hen har ordnade fritidsaktiviteter 6-7 gånger per vecka.

Tabell 8. Ordnade fritidsaktiviteter per vecka bland killarna

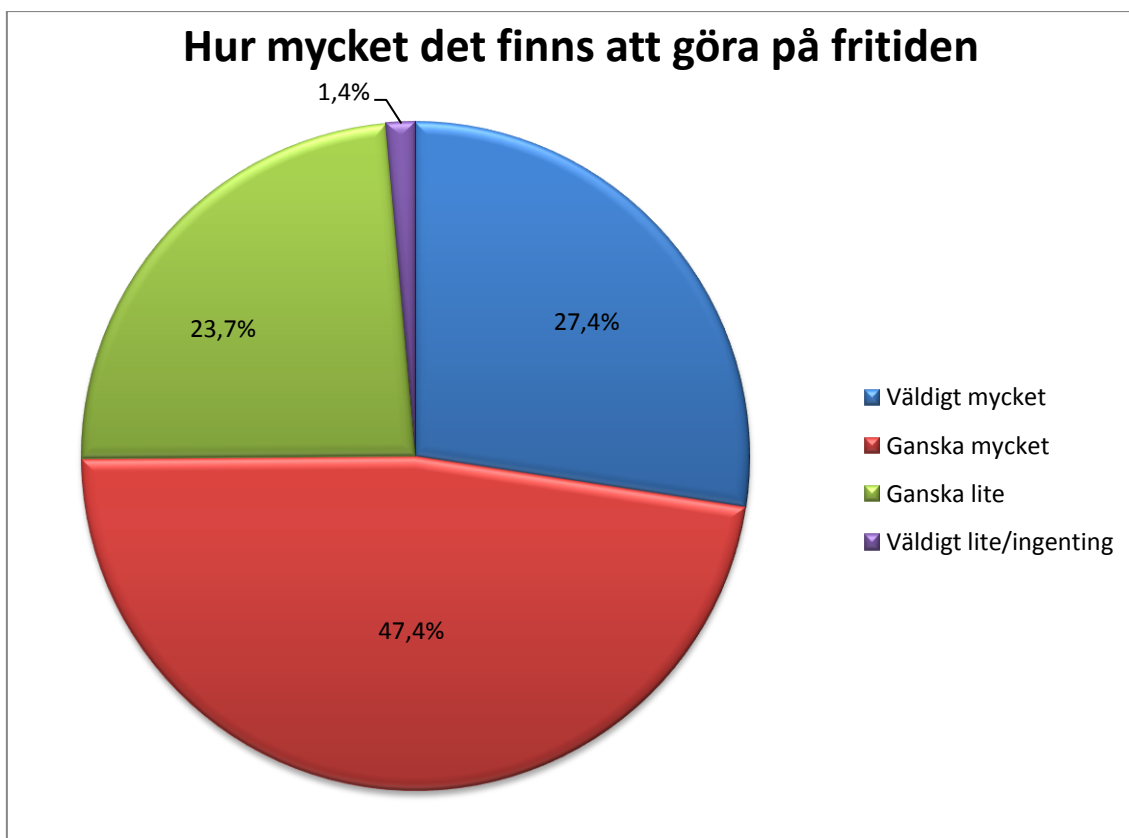
Bland respondenterna som uppgav att de inte har några ordnade fritidsaktiviteter är det 24,2 % som har svarat att de är intresserade av att delta i Röda Korsets verksamhet på något sätt, och har alltså svarat ja på antingen fråga 7 eller 8, alternativt båda två.

Fråga 3 i undersökningen löd "Hur mycket tycker du att det finns att göra på fritiden?".

Den här frågan valde jag att ha med eftersom jag ville få reda på vad respondenterna ansåg om utbudet av fritidsaktiviteter, vilket är intressant för Röda Korset att veta ifall något inom deras verksamhet kunde vara en potentiell fritidsaktivitet.

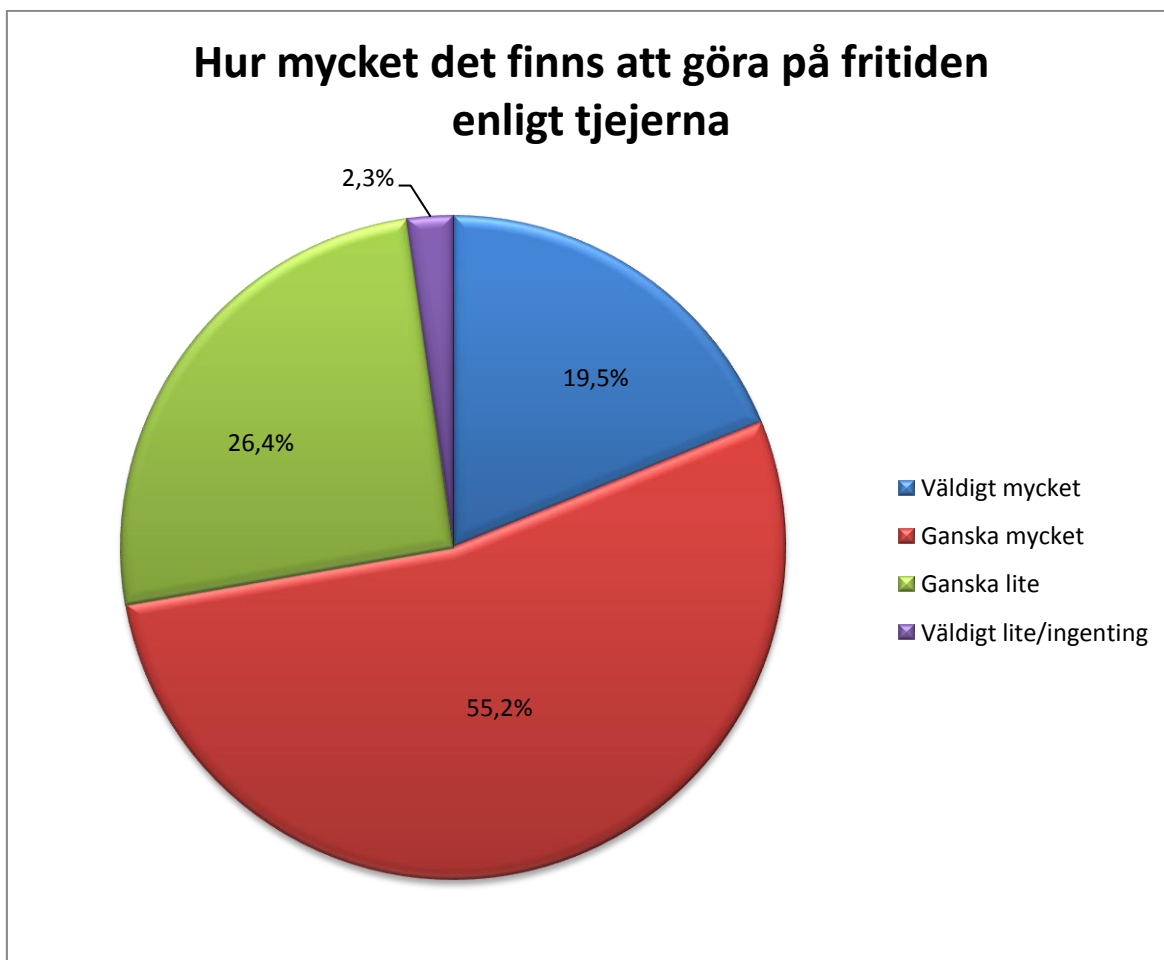
Resultatet på fråga 3 visade (tabell 9) att 27,4 % av alla respondenter tycker att det finns väldigt mycket att göra på fritiden, 47,4 % svarade att det finns ganska mycket att göra, 23,7 % tycker att det finns ganska lite att göra och 1,4 % svarade att det finns väldigt lite eller ingenting att göra på fritiden.

Svarsalternativen här är en tolkningsfråga. Jag kan inte veta vad t.ex. "ganska mycket" betyder för respondenterna, men jag tog med frågan eftersom resultaten ändå visar vad ungdomarna har för uppfattning om utbudet av fritidsaktiviteter. Som diagrammet visar här nedan så tycker nästan hälften av respondenterna att det finns ganska mycket att göra på fritiden, vilket jag ser som ett positivt resultat.

Tabell 9. Hur mycket det finns att göra på fritiden enligt respondenterna

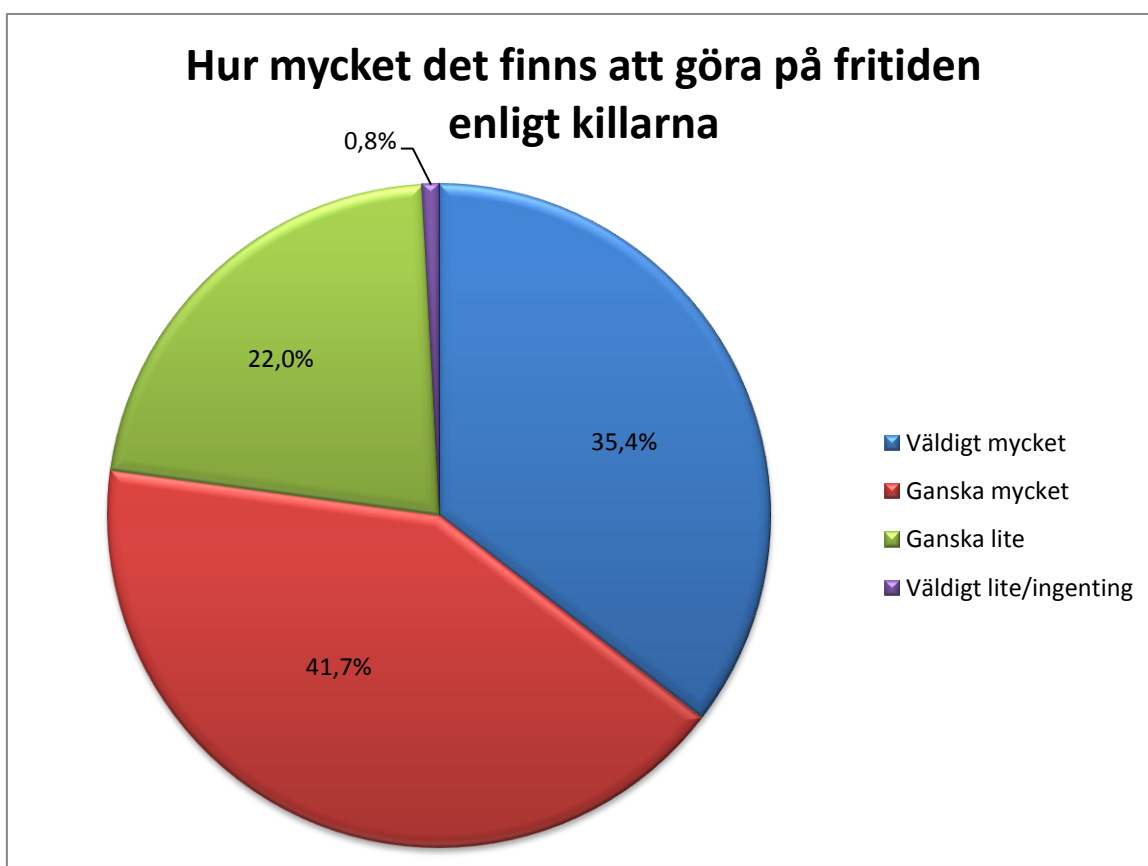
Tjejernas svar på hur mycket det finns att göra på fritiden (tabell 10) såg ut så här: 19,5 % tycker att det finns väldigt mycket att göra på fritiden, 55,2 % tycker att det finns ganska mycket att göra, 26,4 % tycker att det finns ganska lite att göra och 2,3 % tycker att det finns väldigt lite eller ingenting att göra på fritiden.

Tabell 10. Hur mycket det finns att göra på fritiden enligt tjejerna

Resultatet bland killarna på fråga 3 (tabell 11) visar att 35,4 % anser att det finns väldigt mycket att göra på fritiden, 41,7 % tycker att det finns ganska mycket att göra, 22,0 % tycker att det finns ganska lite att göra och 0,8 % tycker att det finns väldigt lite eller ingenting att göra på fritiden.

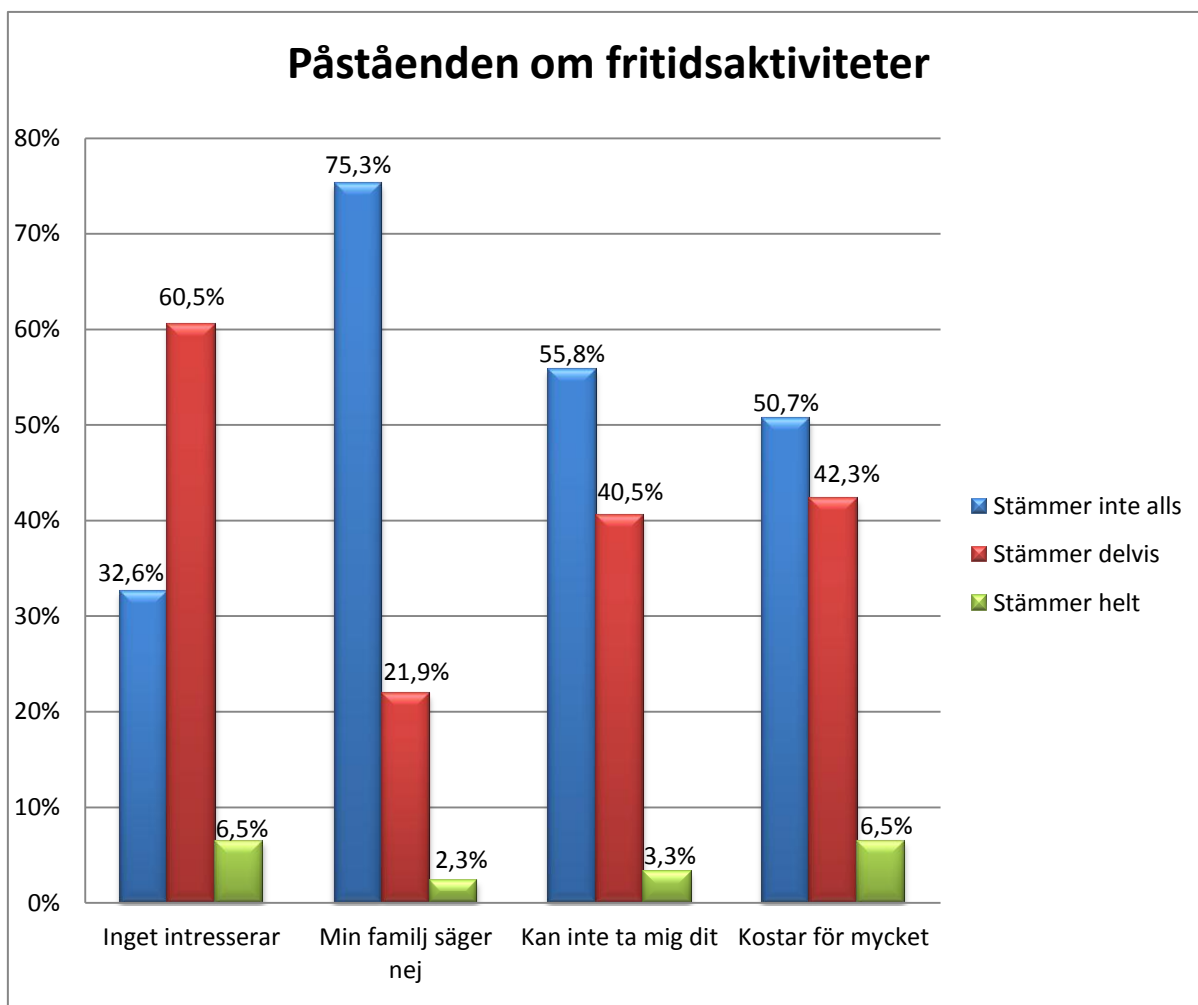
Personen med annan könstillhörighet har på fråga 3 svarat att det finns ganska mycket att göra på fritiden.

Tabell 11. Hur mycket det finns att göra på fritiden enligt killarna

Fråga 4 är påståenden gällande fritiden där respondenterna ombads ringa in om påståendena inte stämmer alls, delvis stämmer eller stämmer helt.

Resultaten bland alla respondenter på fråga 4 ser ut som följande (tabell 12):

Tabell 12. Påståenden om fritidsaktiviteter

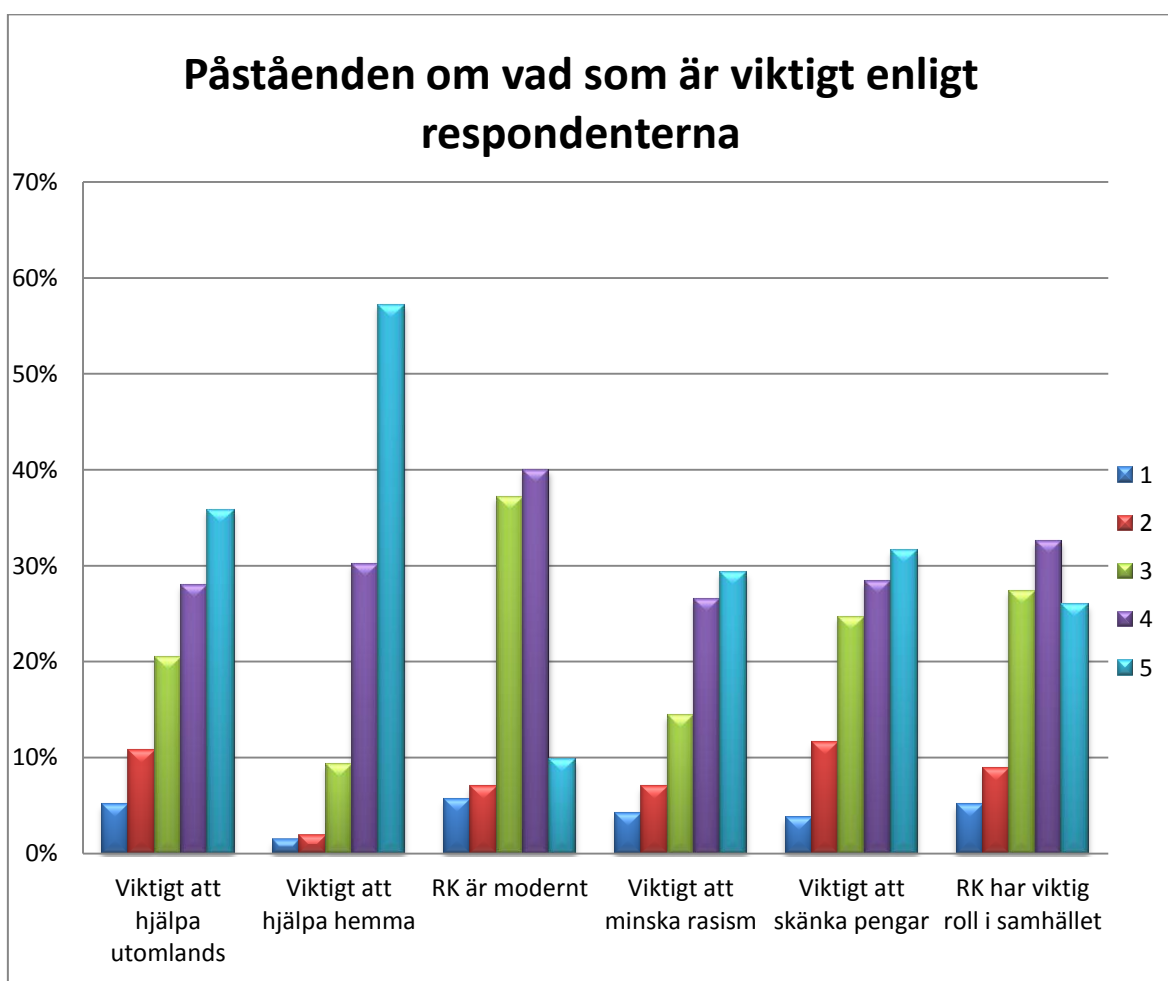
Fråga 5 i undersökningen löd "Nämn tre saker du tänker på när du hör Röda Korset". Jag kommer här att lista allt som respondenterna har angett som svar på fråga 5 i enkäten:

Hjälp, barn, svält, fattiga, hälsa, blodgivning, donation, ett rött kors, hjälper de som har det svårt, mat, sjuksköterskor, samla in pengar, skänker pengar till behövande, bättre samhälle, människor i nöd, hjälpsam, krig, flyktingar, Röda Korsgården, katastrofarbete, viktigt, ungdomar, hjälpa andra, utomlands, ha med pengar till skolan och ge till den som samlar in pengar, hjälporganisation, försöker få en bättre värld, sparbössor och västar, marknad, pengar, nöd, hungerdagsinsamling, Red Cross day i skolan, nödvändig, välgörenhet, bra organisation, räddar utsatta i andra länder, kan hjälpa andra, läger, livräddning, generösa, barn i Afrika, motarbetar fattigdom, kommer inte på något speciellt som de gör, donera kläder, otroligt bra syfte, förverkligar barns mål och drömmar, sjukhuset, snälla, kärlek, gemenskap, katastrofer, min gammelmormor som blev lurad på pengar, omtanke, barn- och ungdomsverksamhet, tråkigt, röd flagga med vitt kors, dans, aktiva, man har aldrig blivit fattigare av att ge, ordnar aktiviteter, hemlösa och utsatta, medicinsk hjälp, kriser, står och tigger pengar, fjantigt, tidning, lägger ihopsamlade pengar på kontorsmöbler, nej till rasism, Åland, jobbiga situationer, elfenben, muslimer, mattor, tycker synd om dem, församling, bra för andra men inte för mig, fred, vänlighet, samhällshjälp, äldre, äckligt, första hjälpen, propaganda, politiskt korrekt, oklart, tar våra pengar, soppa, omsorg, invandrare, sjukdomar, Gud, delar med sig, tänker aldrig på det, medicin, 112, stoppa mobbning, sång, aids, jämställdhet på Åland och en hjälpande hand.

Många av respondenterna svarade samma sak, att det är en organisation som samlar in pengar och hjälper människor i andra länder. Några svar hade en negativ klang och en del av respondenterna kunde inte komma på någonting som Röda Korset gör. När jag gick igenom svaren på den här frågan fick jag uppfattningen att de flesta vet åtminstone någonting om Röda Korsets verksamhet men det var t.ex. ingen som nämnde vänverksamheten, så mer information om vad organisationen arbetar med på Åland skulle behöva nå ut till ungdomarna.

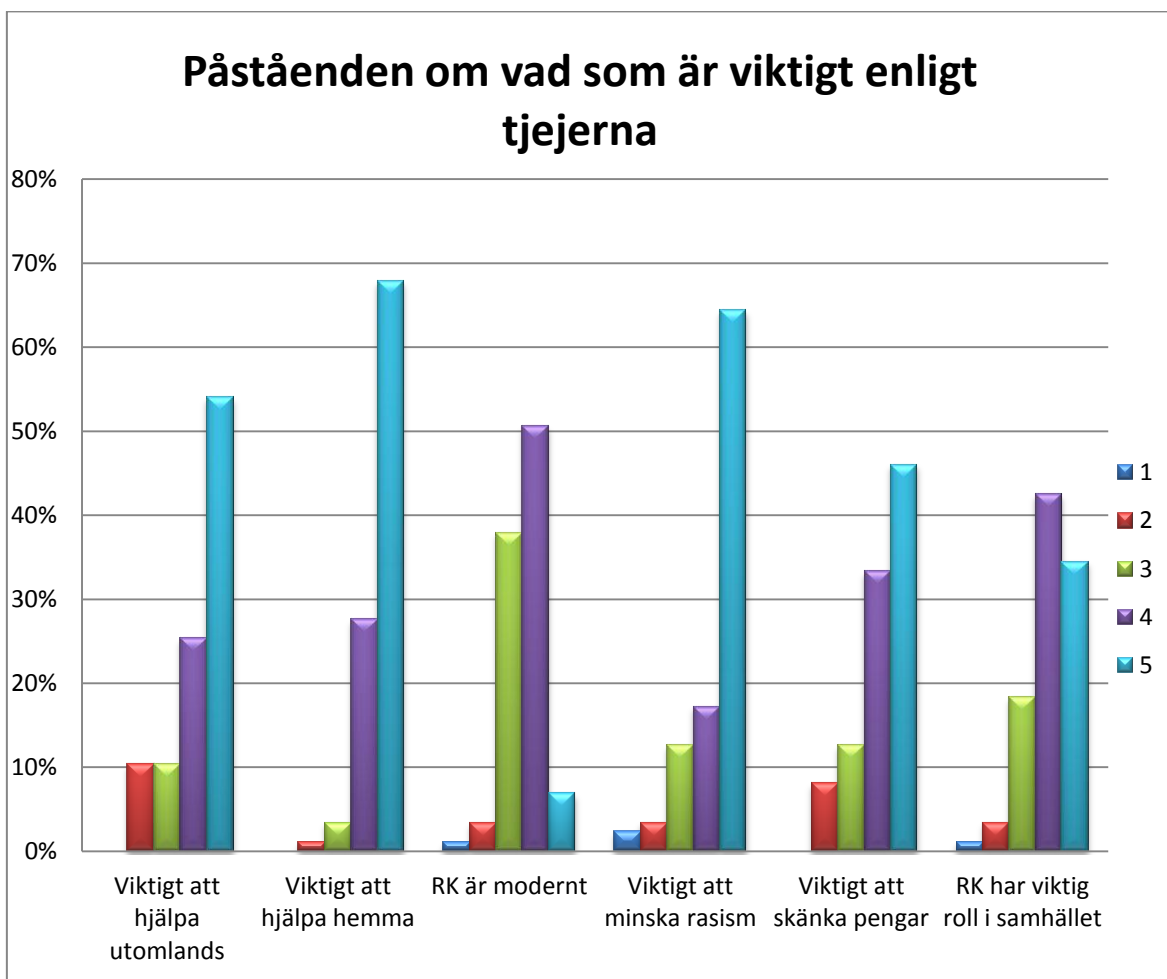
På fråga 6 i enkäten fick respondenterna svara med hjälp av en skala på 1-5 hur bra påståendena stämde, där 1 = stämmer inte alls och 5 = stämmer helt. Den här frågan hade jag med för att få reda på ungefär vilka frågor ungdomarna brinner för och vad de tycker är viktigt att man arbetar för eller emot.

Resultaten på fråga 6 bland alla respondenter (tabell 13) visar att det de anser som viktigast är att hjälpa människor hemma. Utgående från det resultatet kunde Röda Korset satsa mer på att berätta om vad de gör för arbete på Åland, eftersom de flesta av respondenterna tänkte på hjälp utomlands enligt svaren på fråga 5.

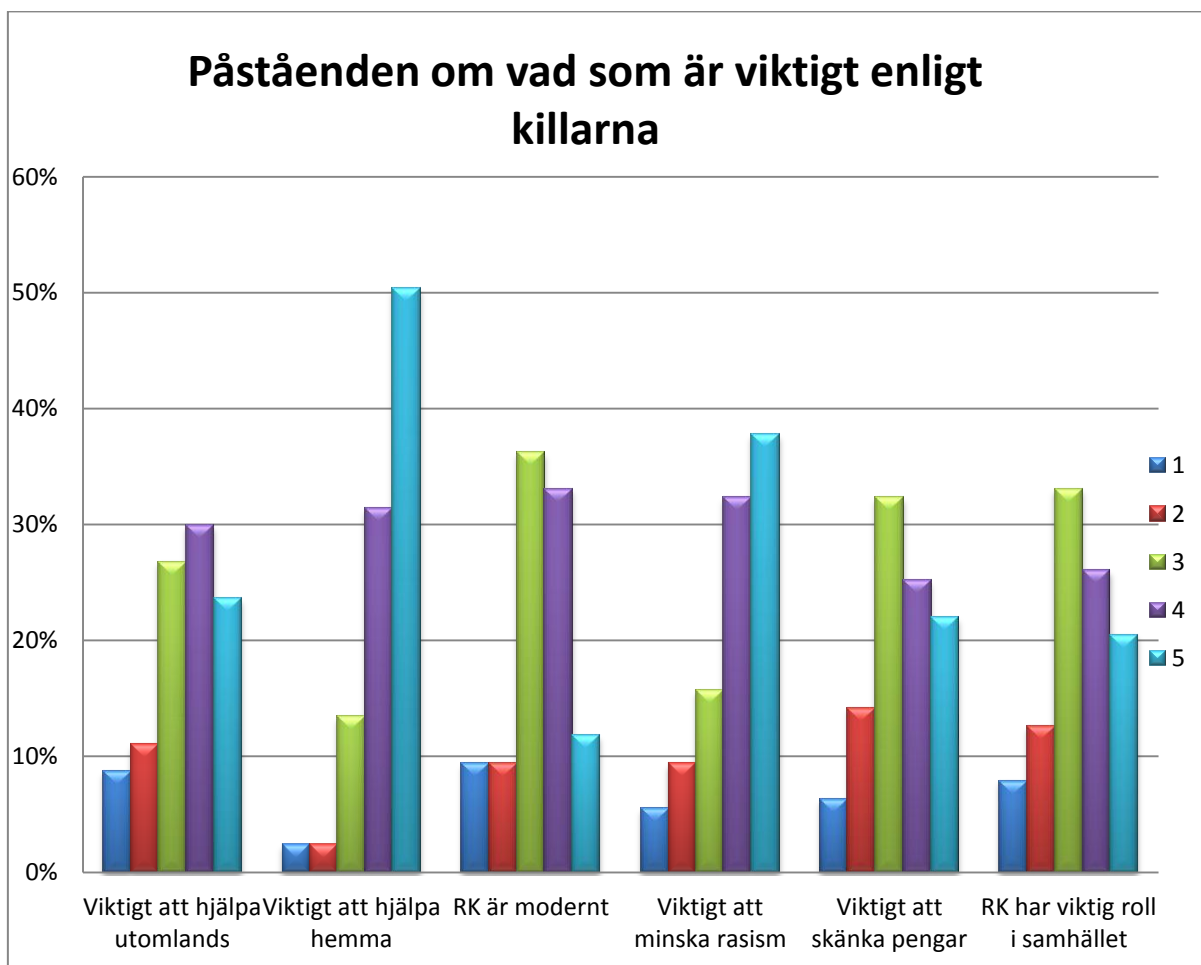
Tabell 13. Påståenden om vad som är viktigt enligt respondenterna

Enligt resultaten på fråga 6 bland tjejernas svar (tabell 14) är det väldigt viktigt att hjälpa människor hemma och att jobba för att minska rasism.

Tabell 14. Påståenden om vad som är viktigt enligt tjejerna

Resultaten på fråga 6 bland killarna (tabell 15) visar att killarna anser det som viktigast att hjälpa människor hemma.

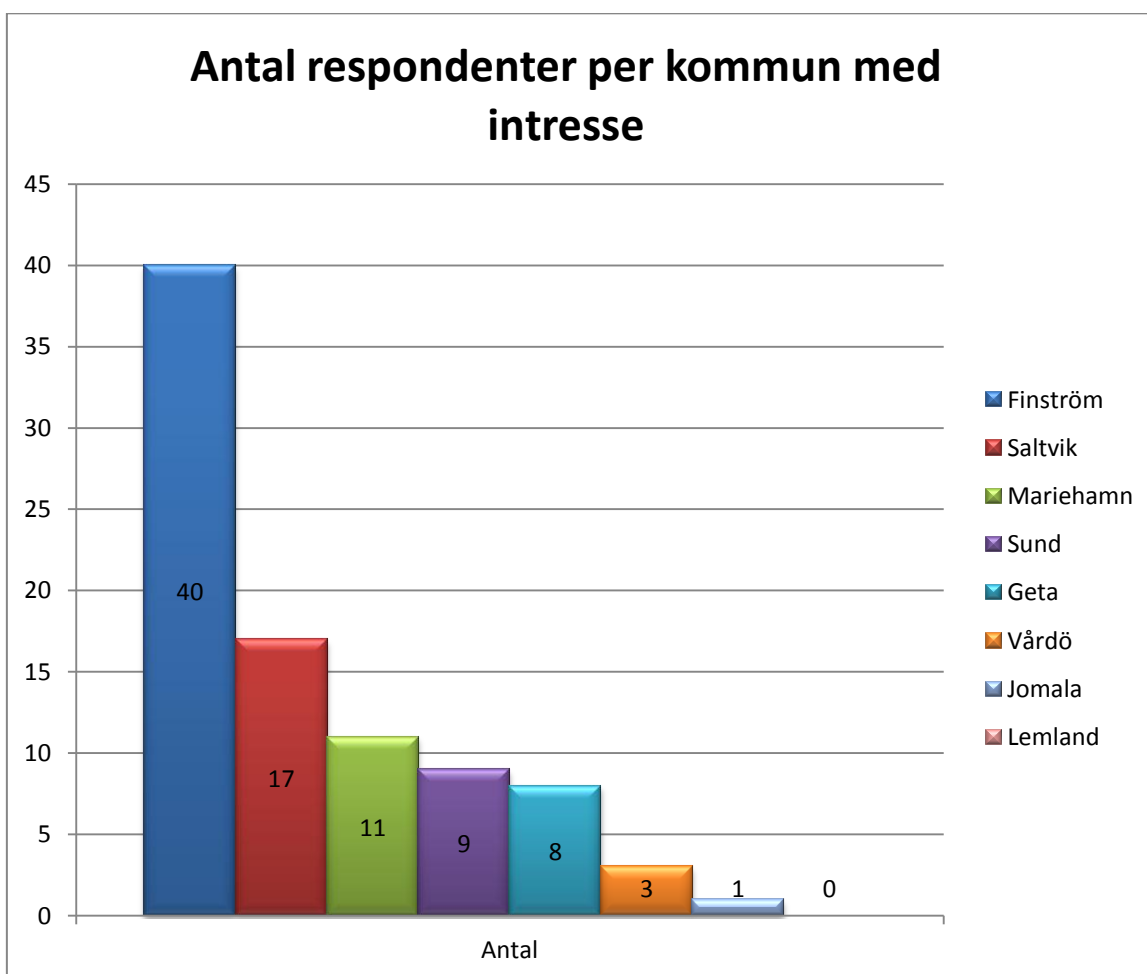

Tabell 15. Påståenden om vad som är viktigt enligt killarna

Respondenten med annan könstillhörighet har svarat att det viktigaste är att hjälpa människor hemma och att jobba för att minska rasism.

Härnäst redogör jag för i vilka kommuner respondenterna med något sorts intresse för att delta i Röda Korsets verksamhet bor (tabell 16). Jag anger resultaten i antal och inte procent, eftersom det blir missvisande att det t.ex. finns 100 % intresse i Jomala kommun, då endast en av respondenterna kommer från Jomala och har angett att hen är intresserad av verksamheten.

I Mariehamn finns det enligt undersökningens resultat 11 ungdomar med intresse för Röda Korsets verksamhet, i Jomala 1, i Finström 40, i Saltvik 17, i Geta 8 i Vårdö 3, i Sund 9 och i Lemland 0. Bland respondenterna finns det alltså totalt 89 ungdomar med intresse för verksamheten. Av dessa var 64 tjejer, 24 killar och 1 annat. Detta innebär att 41,4 % av respondenterna är intresserade av att delta i Röda Korsets verksamhet, 64 av 87 tjejer (73,6 %) är intresserade och 21 av 127 killarna (16,5 %). Personen med annan könstillhörighet var intresserad av att både delta i verksamhet som ordnas och av att ordna verksamhet för andra.

Tabell 16. Antal respondenter per kommun med intresse för Röda Korset

6 Diskussion

Syftet med mitt examensarbete var att ta reda på om det finns ungdomar på Åland som skulle vilja ta del i Röda Korsets verksamhet på något sätt samt kartlägga i vilka kommuner dessa ungdomar finns. Eftersom jag ville ha många svar på kort tid så valde jag att använda mig av en enkätundersökning. Jag upplever att enkätundersökning som metod för min studie var ändamålsenlig med tanke på mitt syfte och mål. I och med att jag ville ha en relativt bred bild av ungdomarnas åsikter krävdes att många skulle svara på mina frågor. Jag ansåg därför att en enkät var ett effektivt och snabbt sätt att få svar på frågorna och det tog endast några minuter att fylla i enkäten. Frågorna i enkäten var både kvantitativa och kvalitativa. Flera av frågorna gav möjlighet till öppna svar, vilket i vissa fall behövdes för att få en djupare uppfattning av respondenternas tankar och åsikter.

I det stora hela är jag nöjd med resultatet i min undersökning. Resultaten visade att det finns ungdomar som skulle vilja vara med i Röda Korsets verksamhet, antingen som deltagare eller genom att själv ordna verksamhet för andra. Resultaten visar också att dessa ungdomar finns i och med att de har angett sin hemkommun. Förutom just de här resultaten som var mest väsentliga för min undersökning har jag i kapitel 5 också redogjort för andra resultat som kan vara av intresse för Röda Korset. Det finns mycket mer att jämföra och analysera i min undersökning men jag har valt att begränsa det till vad som är viktigast för det här arbetet.

Min frågeställning var: Hurdana fritidsbehov och -intressen har ungdomar på Åland inom vilka Röda Korset kan spela en positiv roll? Enligt resultaten i undersökningen har ungdomarna blandade fritidsintressen, men sociala medier och umgås med kompisar är det som de flesta oftast gör. Även "annat" som var ett av svarsalternativen på fråga 1 var det många som uppgav. Annat bestod mest av jakt, fiske, rita samt köra moped eller bil. Detta är alltså aktiviteter som inte är ordnade, dvs. varken regelbundna eller enligt tidschema. Jag tolkar dessa resultat som att ungdomarnas behov på fritiden i första hand inte handlar om att prestera utan mer är en chans att koppla av och ta det lugnt. Detta kan jag koppla till teorin om fritid som visar att fritiden nu för tiden är mer prestationsbaserad än förr, men min undersökning visar att behovet kan vara att fritiden är till för vila och återhämtning.

Enligt vad ungdomarna har svarat på enkäten så finns det ett intresse för deltagande i Röda Korsets arbete. Och som tidigare undersökningar kring frivilligarbete har visat kan ett deltagande inom Röda Korset absolut ha en positiv inverkan på både fysisk och psykiskt mående samt självkänslan.

Min förhoppning är att Röda Korset Ålands distrikt använder resultaten från undersökningen. För att gå vidare härifrån skulle Röda Korset kunna besöka grundskolorna på Åland och lägga fokus på att berätta om arbetet som görs på Åland och hur ungdomar specifikt kan delta i organisationens verksamhet. Man kunde också göra en vidare undersökning om hur intresset ser ut med möjlighet för ungdomarna att t.ex. lämna kontaktuppgifter för att få mer information eller bli kallade till ett möte för att sammansätta en ny ungdomsgrupp där de själva får vara med och påverka arbetet bland ungdomar inom Röda Korset.

7 Avslutning

När jag påbörjade examensarbetsprocessen i december 2015 hade jag som plan att göra ett projektbaserat arbete eller en produkt i form av handbok eller likande. Jag hade haft praktik på Röda Korset Ålands distrikt, satt med i ungdomsutskottet i Åbolands distrikt och var sedan länge intresserad av och ganska insatt i Röda Korsets arbete. Jag ville därför ha Röda Korset som uppdragsgivare för mitt examensarbete. Jag hörde av mig till Olof Collin på Ålands distrikt och fick höra om att detta arbete som jag nu har gjort var ett önskemål från Röda Korsets sida. Fastän jag inte från början hade tänkt göra en undersökning så valde jag att göra det ändå när behovet fanns. Jag såg det som en möjlighet att öva på något som jag tycker att är svårt och samtidigt få utvecklas.

Det svåraste med arbetet har varit att formulera enkätfrågor som ger svar på min frågeställning. Jag delade ut enkäten i ett ganska tidigt skede av min arbetsprocess och ju mer jag nu i efterhand har jobbat med att analysera resultaten så inser jag att jag borde ha varit ännu mer noggrann i mitt val av frågor för att få fram så mycket väsentlig information som möjligt. Jag är trots allt nöjd med mitt arbete och förhoppningsvis kan Röda Korset Ålands distrikt använda sig av resultaten i min undersökning.

Jag är glad att se att Ålands distrikt nyligen har anställt en person med fokus på att jobba enbart med ungdomsfrågor. På det sättet är det lättare för organisationen att nå målet att få in fler ungdomar i frivilligarbetet och att vi får se en ny generation av hjälpare växa fram.

Källförteckning

- Aaltonen, H., Andersson, J., & Lassy-Mäntyvaara, J. (den 21 November 2014). Strategi för ungdomsverksamheten 2014-2020. Helsingfors, Finland.
- Berggren, L. (2000). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur.
- Collin, O. (Januari 2015). Här och nu Ålands distrikt. Åland, Finland: Röda Korset Ålands distrikt.
- Collin, O. (den 21 September 2016). Finlands Röda Kors uppbyggnad. (L. Dahl, Intervjuare)
- Cunniffe, E. (den 22 Oktober 2013). *Study underscores health, wellness and career benefits of volunteering*. Hämtat från NPQ - Nonprofit quarterly: <https://nonprofitquarterly.org/2013/10/22/study-underscores-health-wellness-and-career-benefits-of-volunteering/>
- Forsgård, H. (2014). *Röda Korset på Åland 75 år*. Åland: Finlands Röda Kors Ålands distrikt.
- Frivilligarbete, volontärarbete*. (2017). Hämtat från Voluntarius - Ideella Strategier: <http://www.voluntarius.com/frivilligarbete-volontaerarbete.htm>
- Giddens, A., & Sutton, P. W. (2014). *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Gustavsson, A. (2004). *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur.
- Kiiskinen, I. (2017). *Röda Kors sju grundprinciper*. Hämtat från <https://www.rodakorset.fi/principer> den 19 Februari 2017
- Koskinen, L. (den 15 Oktober 2016). *Att känna sig behövd*. Hämtat från motivation.se - Sveriges ledarskapssajt: <https://www.motivation.se/innehall/att-kanna-sig-behovd/>
- Madsen, B. (2006). *Socialpedagogik - Integration och inkusion i det moderna samhället*. Lund: Studentlitteratur.
- Neuman, N. (den 27 Augusti 2010). *Skillnaden mellan den kvantitativa och den kvalitativa forskningen*. Hämtat från Träningslära: <https://traningslara.se/enkort-genomgang-av-kvalitativ-och-quantitativ-kostforskning/>
- Ohlson, L. (2008). Behov och motivation. i C. Ineborn, & U. Lindqvist Segelman (Red.), *Pedagogiskt ledarskap* (ss. 68-70). Stockholm: Liber AB.
- Olson, H.-E. (2008). *Fritid - Vad är det*. Hämtat från Mentora: http://www.fritidsvetarna.com/Modern_fritid/Fritid_-_vad_ar_det_Mentora_2008-2.pdf
- Olsson, H., & Sörensen, S. (2007). *Forskningsprocessen - Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Nacka: Liber AB.
- Om Finlands Röda Kors*. (den 31 Augusti 2017). Hämtat från Röda Korset: <https://www.rodakorset.fi/om-roda-korset/historia>

- Rozental, A. (den 5 Mars 2015). *Inre och yttre motivation*. Hämtat från Psykologfabriken: <http://www.psykologifabriken.se/inre-och-yttre-motivation/>
- Strid, A.-L. (den 18 Maj 2016). *Är inre motivation bättre än yttre motivation för att driva prestation*. Hämtat från Drive management: <http://www.drive.se/performance-management/ar-inre-motivation-battre-an-yttre-for-att-driva-prestation>
- Vad är Finlands Röda Kors?* (2017). Hämtat från Röda Korset: <https://www.rodakorset.fi/node/997/finlands-roda-kors>
- Våra grundprinciper*. (2017). Hämtat från Röda Korset: <https://www.redcross.se/om-oss/vara-varderingar/>
- Ålands distrikt*. (2015). Hämtat från Röda Korset: <https://rednet.rodakorset.fi/aland> den 23 Oktober 2015

Jag heter Louise Dahl och genom att svara på frågorna i enkäten hjälper du mig med materialinsamling till mitt examensarbete. I den här undersökningen vill Röda Korset Ålands distrikt få reda på vad ungdomar på Åland har för behov och intressen där Röda Korset kan spela en positiv roll. Svaren behandlas anonymt och sammanställs av mig.

Ålder

_____

Årskurs

åk 7

åk 8

åk 9

Vilken kommun bor du i? (Bor du i flera kommuner skriver du den kommun som du är skriven i).

_____

Vad stämmer bäst in på dig? Ringa in.

Tjej

Kille

Annan könstillhörighet (om du är eller känner dig tillhöra annat kön än tjej eller kille).

1. Vad gör du oftast på fritiden? Det går bra att ringa in flera alternativ.

Går på gym/idrottar

Spelar teater/dansar

Läser (böcker, tidningar, bloggar m.m.)

Är ensam

Är ute i naturen

Är på sociala medier (instagram, facebook, snapchat m.m.)

Är med i lagsport (t.ex. innebandy eller fotboll)

Är på ungdomsgård

Umgås med vänner

Går på museum eller utställning

Är aktiv inom föreningsverksamhet

Annat: _____

2. Hur många gånger per vecka har du ordnade fritidsaktiviteter? Ringa in. (Hit räknas inte att t.ex. umgås med vänner).

Jag har inga ordnade fritidsaktiviteter

1-2 gånger/vecka

3-4 gånger/vecka

4-5 gånger/vecka

6-7 gånger/vecka

3. Hur mycket tycker du det finns att göra på fritiden? Ringa in.

Väldigt mycket
 Ganska mycket
 Ganska lite
 Väldigt lite/ingenting

4. Hur stämmer dessa påståenden in på dig? Ringa in.

Det finns saker att göra på fritiden men inget som intresserar mig.

Stämmer inte alls   Stämmer delvis   Stämmer helt

Det finns saker att göra på fritiden men min familj säger nej.

Stämmer inte alls   Stämmer delvis   Stämmer helt

Det finns saker att göra på fritiden men jag kan inte ta mig dit.

Stämmer inte alls   Stämmer delvis   Stämmer helt

Det finns saker att göra på fritiden men det kostar för mycket.

Stämmer inte alls   Stämmer delvis   Stämmer helt

5. Nämn tre saker du tänker på när du hör Röda Korset.

---

6. Tycker du att dessa påståenden stämmer? (Gradera från 1-5 där 1= "stämmer inte alls" och 5= "stämmer helt").

Det är viktigt att hjälpa människor utomlands	1	2	3	4	5
Det är viktigt att hjälpa människor hemma	1	2	3	4	5
Röda Korset är en modern organisation	1	2	3	4	5
Det är viktigt att jobba för att minska rasism	1	2	3	4	5
Det är viktigt att skänka pengar till organisationer som hjälper utsatta	1	2	3	4	5
Röda Korset har en viktig roll i samhället	1	2	3	4	5

7. Skulle du vilja vara med och ordna verksamhet/jobba frivilligt inom Röda Korset? (Det är okej att ringa in flera alternativ)

Nej
 Ja, som hjälpledare på läger
 Ja, samla in pengar
 Ja, leda barngrupp
 Ja, vara med i ungdomsgrupp/ungdomsutskott
 Ja, annat: _____

8. Skulle du vilja vara med i verksamhet som Röda Korsets frivilliga eller personal ordnar för dig?

Nej
 Ja. Vilken typ av verksamhet? _____

TACK FÖR DINA SVAR! ☺